

ČD
PRO VÁS

REKLAMNÍ MAGAZÍN NÁRODNÍHO DOPRAVCE

2017 / ROČNÍK 9 / ZDARMA

AUTORKA PROJEKTU #PRSAKOULE

KATEŘINA VACKOVÁ

SVÝM OPTIMISMEM
LIDI ŠTVU

Pojďte s chutí na náš nový web

- snadný nákup již na 3 kliky
- přehledné informace
- rychlé platby s ČD Kreditem

www.cd.cz

VÁŽENÍ ČTENÁŘI, MILÍ SPOLUCESTUJÍCÍ,

pokud jste už odložili hubertusy a zjistili (podobně jako já), že zima na vašich tělech zanechala stopu smazatelnou jen půstem a potem, nezdoufajte. Péče o sebe sama je totiž cool, trendy, sexy, prostě moderní. Na téhle filozofii postavila svůj úspěšný preventivní projekt osobnost tohoto čísla. Kateřina Vacková ví o zdraví své, a snad proto našla způsob, jak říct mladým lidem, že pokud se o sebe nebudou starat, mohou skončit pod zemí. Ano, je to trošku morbidní a pro někoho možná až vulgární, ale taková prevence prý funguje.

Tedy jak na koho. Řada z nás se pod zem vypravuje dobrovolně i několikrát za den. Mám na mysli pražské metro, které přepraví denně přes půldruhého milionu lidí, jak se mimo jiné dozvíte v železničním tématu tohoto čísla. A pokud pro vás není tenhle jediný opravdový železniční underground dost zábavný, zveme vás na Ibiza, ostrov nejen nikdy nekončícího mejdanu, ale i velké porce přírodních a kulturních zajímavostí. Ty ale často zůstanou našim očím skryty za alkoholovou mlhou, protože odolat vábení nekonečné party může snad jen světec.

A jsme zase u toho. Z ušlechtilých cílů a prospěšných předsevzetí se salámovou metodou dostáváme do starých kolejí. Na druhou stranu, co je na tom vlastně špatného? Kolečka jsou fajn a na jaře se na ně vrací i cyklovlaky. Sezona teprve začíná, takže šanci zničit se (nejen) v sedle a udělat tak něco pro sebe bude ještě víc než dost!

Šťastné cesty a radostné návraty přeje

Václav Rubeš
šéfredaktor

Fotěte
kouzlo železnice
a získejte
Kilometrickou
banku ČD!

KOUZLO ŽELEZNICE

Fotografie moderních či historických vozidel

a lidí kolem nich posílejte přes **webové rozhraní www.cdprovas.cz**.

Autory zveřejněných snímků odměníme Kilometrickou bankou ČD v hodnotě 2 200 Kč.

Kilometrickou banku za měsíc březen získává: **Jiří Kubálek**

PŘEDPLATNÉ
30 Kč
za číslo

ČD pro vás
reklamní magazín
Českých drah

www.cdprovas.cz
cdprovas@cd.cz

TIŠTĚNÝ NÁKLAD
145 000 ks

VYDAVATEL
České dráhy, a.s.

DATUM A MÍSTO VYDÁNÍ
29. března 2017, Praha

REDAKCE
ČD pro vás
Generální ředitelství ČD
nábřeží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

ISSN
1210-9142

ŠÉFREDAKTOR
Václav Rubeš

REDAKČNÍ RADA
Michal Štěpán (předseda)
Radek Dvořák
Jiří Jeřeta
Václav Rubeš
Michal Málek

INZERCE A PŘEDPLATNÉ
info@cdprovas.cz

GRAFIKA/PRODUKCE
SEVENART s.r.o.

TISK
MORAVIAPRESS s.r.o.

POKYNY PRO AUTORY:
V případě nároku na honorář je nutné, aby autoři redakci uvedli jméno, příjmení, bankovní spojení, rodné číslo a adresu.

V opačném případě nemůže být honorář vyplacen.

• ZLATÝ
STŘEDNÍK
2014

**TOP
RATED**

PR Klub

FIREMNÍ MÉDIUM
2014

JÍZDENKA ZDARMA?

Ano, další důvod k oslavě!

Zaregistrujte se do našeho věrnostního programu ČD Body a získejte 100% slevy!

PŘÍŠTÍ ČÍSLO
VYJDE
26. 4.
2017

49

ŽELEZNICE
Pražské metro

23

CESTOVÁNÍ PO ČR
České a Saské Švýcarsko

11

RETRO
Umělecké
objekty na
veřejných
místech

40 CESTOPIS
Malý ostrov jedné velké party

7

ROZHOVOR
Kateřina Vacková

54

ČD PRŮVODCE
Sezona cyklovlaků startuje

Železničář

Psali jsme...

ČD nakoupí nové motoráky pro Kladno

(č. 5/2017)

Na regionální trati v okolí Prahy v budoucnu vyjede desítka zcela nových motorových jednotek. Nákup schválený představenstvem ČD nedávno odsouhlasila Dozorčí rada Českých drah. Vozy se sto dvacetí místy budou klimatizované a první cestující by se jimi mohli svézt už za dva roky.

Na letiště vlakem, ale ne hned

(č. 5/2017)

Frankfurt, Londýn, Mnichov, Atlanta, Tokio, Vídeň, Drážďany, ale také Varšava nebo Ostrava. Co mají tato města společného? Železniční spojení center s letištěm. Za čas by se k nim měla připojit i Praha. O vybudování železnice na letiště v Ruzyni a modernizaci trati do Kladna se mluví už od 90. let. Po letech přešlapování se snad konečně začíná blýskat na lepší časy. Do té doby je tu Airport Express.

První railjet ČD ujel milion kilometrů

(č. 6/2017)

Soupravy railjet patří k nejvytíženějším soupravám Českých drah. Denně ujede šest moderních jednotek dohromady přibližně 8 600 kilometrů. Souprava s číslem 001 jako první dosáhla jednoho milionu kilometrů. Stalo se tak 8. března večer, kdy přijel vlak s označením rj 372 W. A. Mozart ve 23:13 z Grazu do Prahy.

Bohumín přivítá sedmý Národní den železnice

(č. 6/2017)

České dráhy připravují ve spolupráci s Městem Bohumín, SŽDC a dalšími partnery na 23. září 2017 další velkolepou přehlídku moderních i historických železničních vozidel s doprovodným programem, tentokrát ve slezském Bohumíně. Národní den železnice 2017 bude zároveň vyvrcholením oslav 170 let Severní dráhy císaře Ferdinanda, která byla v roce 1847 otevřena z Lipníka nad Bečvou až do Bohumína.

Čtrnáctideník Železničář (stejně jako magazín ČD pro vás) si můžete předplatit na www.cdprovas.cz/predplatne.

ČD Lounge

Omlazená čekárna v Pardubicích nese jméno Jana Pernera

Hlavní nádraží v Pardubicích zdobí zmodernizovaná čekárna ČD Lounge. Cestujícím se otevřela druhého března a je koncipována jako vzpomínka na českého železničního stavitele Jana Pernera. Jeho rukopis nesla například trať z Vídně do Prahy a dále do Drážďan. ČD Lounge v Pardubicích nově nabízí zákazníkům kromě pohodlí při čekání na vlak, vylepšený design a zázemí. Prostory jsou klimatizované, cestující mají k dispozici bezplatný přístup k internetu pomocí nové spolehlivější technologie wi-fi, toaletu, dětský koutek nebo přehledné monitory s časy odjezdů vlakových spojů. Na konci

loňského roku byla podobným způsobem zmodernizována čekárna ČD Lounge na brněnském hlavním nádraží. Aktuálně probíhá výstavba nové ČD Lounge v Praze hl. n. Ta bude otevřena v průběhu dubna.

E-shop ČD

Odměna za nákup

Kupte si jízdenku v e-shopu ČD kdykoli v dubnu a získáte slevu 25 % na nákup kvalitních interiérových úložných doplňků firmy Kazeto, českého výrobce s tradicí od roku 1925. Slevu můžete čerpat do 31. 5. 2017 a uplatnit ji v e-shopu kazeto.cz.

LETNÍ ANGLICKÉ TÁBORY SUMMER TIME CAMPS prima léto v srdci jihočeských lesů

Již 24. ročník nabízí tábory pro malé i velké:

SUMMER TIME – letní tábor koncipovaný jako kombinace pestrého programu a efektivní anglické konverzace. Vedle angličtiny jsou hlavní náplní zážitky z ADVENTURES.

EUROCAMP – anglický mezinárodní tábor zaměřený na prohloubení komunikačních dovedností, kde dorozumivacím jazykem je angličtina i čeština.

ENGLISH 4 YOU – intenzivní kurz za účasti rodilých mluvčích. Aktivní konverzace, procvičení výslovnosti i vnímání řeči.

SYKA AGENCY a.s., cestovní kancelář
M: +420 602 326 747 | T: +420 223 010 176
E: email@sykaagency.cz | www.syka.cz

Díky Prague City Tourism se v Praze neztratíte

Pracovníci turistických informačních center Prague City Tourism zodpoví ročně v průměru 1 milion dotazů. Tak proč ne i ty vaše? V návštěvnických informačních centrech Prague City Tourism se dozvíte všechno, co jste chtěli vědět o Praze, a ještě mnohem víc. Přijďte a nechte si poradit, co navštívit, vidět a zažít, kam vyrazit za kulturou, kde se bude líbit dětem, kam na výbornou kávu nebo sklenku kvalitního vína. A v příletových halách Terminálů 1 a 2 na Letišti Václava Havla Praha dokonce můžete zakoupit vnitrostátní jízdenky na vlaky Českých drah. Chcete-li si z návštěvy odvézt ještě něco kromě krásných vzpomínek, najdete u nás také široký výběr originálních suvenýrů. Pro více informací a inspirace navštivte www.prague.eu.

ČD Body

S Národním památkovým ústavem za neobjevenými skvosty

Plánujete výlet a hledáte něco speciálního? Třeba cíl, kde se namísto dlouhých front před pokladnami dočkáte spíše osobního přijetí? Navštivte některou z neobjevených památek! Za 50 bodů získáte 1 + 1 vstup zdarma do deseti zajímavých objektů, mezi kterými najdete: zámek Dačice, zámek Náměštl nad Oslavou, Důl Michal v Ostravě-Michálkovicích, zámek Libochovice, hrad Litice, klášter Plasy, zámek Hořovice, zámek Benešov nad Ploučnicí, zámek Bučovice, zámek Zákupy. Každá z neobjevených památek má své jedinečné kouzlo. Zastavte se a zaposlouchejte se do příběhů, které ještě neznáte.

Pozn.: V čísle 3/2017 došlo k tiskové chybě u článku S novinkami se boduje ještě lépe!, kde je u voucheru do divadla ABC a ROKOKO uvedeno chybně 10 bodů. Tento benefit nadále zůstává za 50 bodů. Za chybné uvedení se omlouváme.

Vlak+

Na jarní Floru Olomouc za polovinu

Chystáte se na 38. ročník mezinárodní květinové výstavy Flora Olomouc, která se uskuteční 20.–23. dubna? Svezte se za barevnými a voňavými exponáty do hanácké metropole vlaky ČD na zpáteční jízdenku VLAK+ . Do Olomouce a zpět se tak dostanete odkudkoli z České republiky za polovinu jízdného. Aby vám jízdenka VLAK+ platila i pro zpáteční cestu, nechte si ji na olomouckém výstavišti orazítkovat u stánku národního dopravce. Program letošního ročníku výstavy zjistíte na www.flora-ol.cz.

TIP Z POHODLNÉHO OBCHODU NA TRASE

V dubnu nás snad konečně čeká krásné prosluněné a také teplé počasí. To bývá jako stvořené k cestování a podnikání výletů. Pak by se vám mohlo hodit osvěžení z POHODLNÝCH OBCHODŮ NA TRASE zvaných PONT Market. Najdete je na většině významných vlakových nádraží po celé České republice. Pro zahnání případné jarní únavy tu mají pro tento měsíc navíc skvělý tip. Co takhle známé Eiskaffee za skvělou akční cenu? Zastavte se v POHODLNÉM OBCHODĚ NA TRASE!

Eiskaffee - různé druhy
sleva 15%
500 ml

22⁰⁰ Kč / ks
Běžná prodejní cena 26 Kč

www.ponty.cz

Nové platí od 1.4. do 30.4.2017 nebo do vypršení platnosti. Obrazky jsou pouze ilustrační.

pošta

Z dopisů od čtenářů

Vážená redakce,

chtěla bych poděkovat za přístup a ne-skutečnou ochotu pana pokladníka, který sloužil 28. února 2017 na hořovickém nádraží, kam jsem se přišla informovat na spojení do Tater, kam s kolegyněmi jedeme na dovolenou. Pro cestu jsme si původně vybraly Regiojet a já šla do pokladny zakoupit jízdenky. Vůbec jsem netušila, že v Hořovicích nelze koupit lístky na Regiojet. Velmi mě proto potěšilo, že pan pokladník mne neodbyl a podrobně mne informoval o spojích Českých drah a zároveň mi vysvětlil, jak jízdenky co nejvýhodněji pořídit, vše mi navíc podrobně vypsal. Po příchodu domů jsem volala ka-

marádce, abychom probraly naši cestu. Po všech propočtech nabízených lístků jsme ušetřily nemalé finanční prostředky a máme i lepší spojení. Dnes máme vše již dle postupu pana pokladníka zakoupeno a já bych mu ráda poděkovala za jeho profesionalitu, ochotu a vstřícnost. Celý život jsem pracovala s lidmi v medicíně a vůbec by mě nenapadlo, že i práce s cestujícími je tak obtížná, jako léčit lidi.

Ludmila Svitáková

Pozn. redakce: Za empatický přístup, profesionalitu a prvotřídní reprezentaci společnosti ČD děkujeme osobnímu pokladníkovi Václavu Kotalovi.

Březnové soutěže

Soutěžili jste s minulým číslem ČD pro vás? Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

Soutěž o knihu Dobronínské morytáty

Hlavní hrdina renesanční série knih se jmenuje:

A) Oldřich z Chlumu

Soutěž o knihu Karambol

Håkan Nesser píše knihy od roku:

C) 1988

Soutěž o knihu Nebojte se Ameriky

Martin Gilar trvale žije v americkém státě:

C) Massachusetts

Soutěž o pobyt na jednu noc pro dvě osoby ve 4* hotelu

Tajenka zní:

Čím to je, že z těch nejspínavějších obchodů bývá obvykle největší čistý zisk.

Soutěž pro chytré hlavy

1A, 2B, 3B, 4C, 5C

Jména výherců najdete na www.cdprovas.cz/vyherci.

Vlakem za zážitky

Za vínem

Na Festival otevřených sklepů se slevou

Přijďte o víkendu 22. a 23. dubna objevit malebné Mutěnsko, kde na vás bude čekat v obcích Mutěnice, Čejč, Hovorany a Šardice třicátka otevřených sklepů a také bohatý kulturní program. Mezi obcemi vás zdarma přepraví festivalová autobusová doprava. Centrální registrační místo bude v Mutěnicích. Pokud přijedete vlakem, získáte po předložení jízdenky ČD slevu 20% z ceny vstupenky zakoupené na místě. Jízdenka musí mít cílovou stanici Mutěnice nebo Mutěnice zastávka s platností 21. 4., 22. 4. nebo 23. 4. 2017. Tyto vstupenky je třeba předem rezervovat na petra.weberova@nap.cz. Více informací najdete na www.otevrenesklepy.cz.

Nejbližší železniční stanice/zastávka: Mutěnice/Mutěnice zastávka

Foto: Nadace Partnerství

Na pohádku

Nejlokomotivateljší lokomotiva opět baví děti

V kulturním sále Fantovy budovy na pražském hlavním nádraží se znovu konají divadelní představení Nejlokomotivateljší lokomotiva. V dubnu se hraje od 10. do 18. 4., v květnu 1. až 5. 5. a také od 27. 5. do 1. 6. Unikátní pohádku s ojedinělou loutkovou scénou uvádí soubor ProDivadlo. Důležitou součástí inscenace je funkční model železnice, po němž jezdí originální mašinky firmy Lehmann (LGB). Nouze není o zvukové, světelné a kouřové efekty. Ve všední dny začíná pohádka v 16:30, v sobotu a v neděli v 10:00 a v 15:00. Na víkendová představení si místa k sezení raději rezervujte. Ceník vstupenek a aktuální informace najdete na www.prodivadlo.cz.

Nejbližší železniční stanice: Praha hl. n.

Foto: ProDivadlo

Za flórou

Na výstavu Floria JARO přijďte vlakem!

I letos pořádají na výstavišti Floria v Kroměříži tradiční zahradnickou výstavu Floria JARO, která je určena zahrádkářům, chatařům, chalupářům a všem milovníkům květin. Specifická bude z pohledu termínů konání. Výstava je totiž rozdělena na dvě části: První bude od pátku 28. 4. do pondělí 1. 5., druhá začne v pátek 5. 5. a skončí v pondělí 8. 5. Po celou dobu konání výstavy se mohou návštěvníci těšit na hudební doprovodný program. Na pódiu se vystřídají např. Eva a Vašek, David Deyl, Wabi Daněk nebo Petra Černocká. Pokud do Kroměříže na výstavu přijedete vlakem, získáte po předložení jízdenky ČD k jedné zakoupené vstupence druhou zdarma (1+1).

Nejbližší železniční stanice: Kroměříž

Foto: Věra a Floria

Na zámek

Hrnčířské a řemeslné slavnosti v Nelahozevsi

O víkendu 29.–30. dubna se na zámek Nelahozeves sjedou výrobci keramiky, hraček a dalších řemeslných výrobků. Na nádvoří vystoupí folklorní soubor Špalíček, v zámeckém sklepení vás rozezpívá cimbálová kapela Studánka. Nebudou chybět ani oblíbené prohlídky zámku s průvodci v dobových kostýmech, divadelní představení pro děti nebo keramická dílna s hrnčířskými kruhy. Novinkou letošního ročníku bude ukázka kování koní mistrem kovářem. Více se o programu Hrnčířských a řemeslných slavností dozvíte na www.lobkowicz.com.

Nejbližší železniční zastávka: Nelahozeves zámek

Foto: Lochkowicz Events Management

ROZHOVOR KATEŘINA VACKOVÁ

Text: Václav Rubeš, foto: Abelsonagency, archiv Kateřiny Vackové

Rozhodla se, že vystuduje medicínu. Ve dvaadvaceti ale sama onemocněla. Bojovala s rakovinou a vyhrála poměrně snadno, protože přišla k lékaři včas. Došlo jí, že ne každý bude mít takové štěstí, proto se mladá ambiciózní medička pustila do projektu, který u nás nemá obdoby. Kateřina Vacková je jako spoluautorka kampaně #prsakoule a Sahám si na ně každý měsíc pro někoho možná až příliš vyzývavá. Jenže ono to funguje. Mladí lidé se originálním způsobem učí najít nádorové onemocnění ve svém těle dříve, než bude pozdě. Už třem desítkám z nich to dost možná zachránilo život.

ZODPOVĚDNOST není hra, ale cesta k přežití

Hrála jste si jako dítě na paní doktorku?

Vůbec ne! Mnohem víc mě bavilo hrát si na popeláře. (smích)

Na popeláře? Proč jste tedy začala studovat medicínu?

Lékařství jsem si vybrala víceméně vylučovací metodou. Podobně jako řada vrstevníků jsem nevěděla, co chci dělat. Dlouho jsem sázela na kariéru profesionální sportovkyně, ale v devatenácti letech jsem se zranila, a tahle vize vzala za své. Rodiče jsou učitelé, takže tuhle cestu mi důrazně

nedoporučovali. (smích)

Sestra studovala práva, a když jsem viděla to nekonečné množství skript, které si musela vtěsnat do hlavy, tak jsem přestala zvažovat i tenhle obor. Matematika a technika mě nikdy nezajímaly, takže k výběru zbyla buď medicína, nebo umělecké obory. A protože moje umělecké nadání není ideální, zvolila jsem medicínu.

A vaše specializace?

Do čtvrtého ročníku jsem si nebyla vůbec jistá, pak mě začala zajímat gynekologie a porodnictví. Vzhledem ke svému onemocnění jsem zvažovala i onkologii, přesněji onkogynekologii, ale to není zrovna optimistická specializace. A já k životu potřebuji pozitivní energii. Došlo mi, že pokud se budu věnovat porodnictví, tak polovina mých pacientek bude zdravá a druhá polovina těhotná.

Zmínila jste své onemocnění.**Zjistit ve dvadvaceti, že máte rakovinu, je určité šok...**

Je úplně jedno, kolik vám je, šok je naprosto přirozenou reakcí v jakémkoli věku a jakékoli situaci. Možná ještě víc než mě to zasáhlo moji rodinu. Měla jsem obrovské štěstí, že lékaři objevili nemoc v raném stadiu, takže jsem si nemusela projít tak náročnou

---

NIKDY JSEM NEMĚLA DOJEM, ŽE JSME PŘEKROČILI NĚJAKOU HRANICI VKUSU.

---

léčbou jako většina onkologických pacientů. Přesto mě rakovina nakopla. Mladý člověk si absolutně nepřipouští, že se něco takového může stát. Rakovina je pro něj skoro abstraktním pojmem, nemocí starých lidí. Rychle zjistíte, že je všechno úplně jinak. Já jsem ale strašně moc chtěla žít, zbývalo mi dva a půl roku do konce studia, měla jsem v plánu cestovat, poznávat lidi i svět. Prostě jsem si nepřipouštěla jinou možnost, než že se z toho dostanu.

To se nakonec podařilo, ale vy jste tuhle životní zkušenost nehodila za hlavu a pustila jste se do svého projektu zaměřeného na prevenci onkologických onemocnění u mladých lidí. Proč další projekt? Vždyť podobných aktivit existují desítky.

To ano, ale chtěla jsem to dělat jinak, mladistvěji, atraktivněji, efektivněji. Jsem přesvědčena o tom, že tohle téma si zasluhuje mediální pozornost, která pomůže zasáhnout více lidí. O podobném projektu jsem uvažovala už před svým onemocněním. Za čtyři roky na medicíně jsem viděla spoustu nemocných lidí, zejména u dětí je to velmi emotivní záležitost. Chtěla jsem proto pomáhat onkologicky nemocným dětem. Do toho jsem onemocněla sama, takže následná aktivita se vlastně opěla o můj příběh. Založila jsem neziskovou organizaci Loono s cílem věnovat se ženám s rakovinou vaječníku, ale během workshopů jsem zjistila, že lidé se ptají i na nádorová onemocnění mužů. Nechtěla jsem používat rakovinu jako strašáka a říkat: „Vyšetřuj se, nebo umřeš!“ Měla jsem v úmyslu spíše poutavou formou upozornit na to, že naše tělo potřebuje jistou péči, jejíž součástí je i samovyšetření, prevence. Tak vznikla kampaň #prsakoule.

Kateřina Vacková (25)

Studentka 6. ročníku medicíny na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze je zakladatelkou neziskové organizace Loono, která motivuje zejména mladé lidi, aby na své zdraví mysleli včas. Se svým týmem bezmála sedmdesáti mladých lékařů a mediků naučila více než 12 tisíc lidí, jak si správně a pravidelně vyšetřovat prsa a varlata. Za svou činnost získala cenu za Sociální inovaci Sozial Marie a objevila se v loňském žebříčku 30 pod 30 magazínu Forbes Česko. V současné době připravuje další kampaň Žij se srdcem, tentokrát zaměřenou na prevenci onemocnění srdce. Jejím snem je vybudovat vlastní gynekologicko-porodnickou kliniku, která poskytne ženám možnost rodit v harmonickém prostředí cestou, kterou si samy zvolí, avšak stále pod dohledem špičkových lékařů. V současné době sbírá nové zkušenosti na stáži na Harvard Medical School. Je jogínkou, ve volném čase ráda zdravě vaří, vysedává po kavárnách, chodí do sauny nebo surfuje.

Už jsem se setkal i s názorem, že kampaň #prsakoule je až příliš vulgární. Co si o tom myslíte?

Nikdy jsem neměla dojem, že jsme překročili nějakou hranici vkusu. Naopak. Chtěli jsme se co nejvíce přiblížit lidem, použít komunikační strategii, které budou rozumět. Vzhledem k tomu, že kampaň #prsakoule byla zaměřená na prevenci nádorových onemocnění prsou a varlat, ptali jsme se, jak těmto částem těla lidé běžně říkají. Možná to někoho pobouří, ale mladí muži nepoužívají výrazy jako varlata nebo testes. Negativní reakce v nějakém masivnějším měřítku jsme nezaznamenali. Naopak se nás někteří

NECHTĚLA JSEM POUŽÍVAT RAKOVINU JAKO STRAŠÁKA A ŘÍKAT: „VYŠETŘUJ SE, NEBO UMŘEŠ!“

ptali, když používáme výraz koule, proč jsme nebyli odvážnější i u ženských prsou. S odstupem času si myslím, že jsme název zvolili dobře, mladí lidé takhle prostě mluví, a když je chcete oslovit, musíte se přizpůsobit.

Nepřipadá vám, že věnovat se výhradně mladým lidem může v těch starších vyvolat dojem diskriminace?

Rozhodně ne, protože věřte tomu nebo ne, ti mladí naučili samovyšetření své rodiče a prarodiče. Naopak by to nefungovalo, protože kdyby se to snažili naučit rodiče svoje děti, ty by to vnímaly jako kázání. Generace našich rodičů se snaží přizpůsobit svým potomkům, mnozí chtějí být cool, používají smartphony, komunikují přes sociální sítě.

Takže je pak příjemná zpětná vazba, když se nám ozve padesátník nebo šedesátnice s tím, že díky osvětě od svého syna nebo od své dcery odhalili onemocnění včas. Ale abych odpověděla na vaši otázku: Samozřejmě, že si i starší generace zaslouží pozornost, ale tato skupina si už sama od sebe více uvědomuje, že by mohla být ohrožena. A co se pacientů týká, existuje pro ně hned několik patientských organizací.

Pořádáte workshopy. Jak probíhají?

Nejdříve v půlhodině rozebíráme příznaky rakoviny, ptáme se lidí, jak si myslí, že by se mohla projevit, připomeneme preventivní prohlídky. Následně přijde praktická část, kde si lidé vyzkouší nahmatat bulky v modelech prsou a varlat a naučí se správnou techniku jejich samovyšetření.

V modelech?

Ano, máme modely prsou a varlat, ve kterých jsou velmi věrné imitace nádorových onemocnění.

To opravdu někdo vyrábí podobné pomůcky?

Opravdu ano, model varlat máme dokonce z Velké Británie. Není to sice laciná záležitost – model prsou stojí zhruba 30 tisíc korun. Cena modelu varlat byla cca 10 tisíc, ale tím, jak objednáváme dost často, máme množstevní slevu, čímž jsme se dostali na čtyři a půl tisíce.

Jedny koule vám nestačí?

Ani jedny prsa! (smích) Děláme několik workshopů denně, často na několika místech, takže potřebujeme několik sad modelů. A s těmi koulemi mám dokonce vtipnou historku: V listopadu, což je měsíc prevence rakoviny u mužů, nám dokonce došly! Asi vlivem opotřebení nám praskly a vytekly z nich

olej, takže byly nepoužitelné. Museli jsme tedy požádat našeho britského dodavatele o expresní dodávku nových.

Jak dlouho trvá takové samovyšetření?

Muži mají trochu výhodu, samovyšetření varlat zabere jen dvě až tři minuty. Ženská prsa jsou přeci jen trochu větší, takže to trvá zhruba deset minut. Velmi záleží na tom, jaká je velikost ňader té které ženy. My s malými prsy to máme výrazně jednodušší. (smích)

Měl jsem za to, že zrovna těchto částí těla se lidé dotýkají dostatečně...

Ano, ale to ještě neznamená, že provádějí samovyšetření. Z našich průzkumů vyplývá, že si muži sahají na varlata v průměru 369krát měsíčně, ženy se dotknou svých prsou 167krát za měsíc. Skoro nikdo ale neprovede samovyšetření. Pokud víte, jak si na ně sahat, můžete případný nádor odhalit v úplném začátku, a zvýšit tak svoje šance na úspěšné vyléčení. Abychom mladé lidi motivovali, poukazujeme i na možnost samovyšetření v páru. Snažíme se tak spojit sexualitu s prevencí.

NEMĚLI BYCHOM CVIČIT, ZDRAVĚ JÍST NEBO SE ZAJÍMAT, JAK FUNGUJE NAŠE TĚLO JEN PROTO, ŽE JE TO COOL.

Péče o sebe je teď trendy. Co se podle vás stane, až tahle módní vlna skončí?

Pevně doufám, že to lidé nepřestanou dělat jenom proto, že je to moderní a módní, ale začnou se o sebe starat opravdově. Vnímání sebe sama by nemělo podléhat módním trendům a my bychom neměli cvičit, zdravě

jíst nebo se zajímat, jak funguje naše tělo jen proto, že je to cool. Věřím, že se to stane součástí běžného života.

Na své ruce máte vytetovaný citát Johna Lennona, který zní: Nakonec bude všechno v pořádku, pokud to není dobré, pak to ještě není konec. Není toho optimismu už moc?

Je pravda, že svým optimismem spoustu lidí štvu. Ale pro mě je to životní filozofie, která mi s trochou nadsázky zachránila život. Tenhle citát mě provázel v době, kdy jsem onemocněla, a prostě jsem mu věřila. A věřím mu dodnes. Mám pocit, že cokoli se v mém životě pokazí, tak se vrátí v tom dobrém. Když se nám v listopadu stala nepříjemnost s poruchou modelů varlat, ozvalo se mnoho dárců, kteří nám chtěli koupit nové modely. Podobné to bylo i s mým onemocněním. Všechn strach a nejistota byla nakonec přetavena v poznání skvělých lidí a pomoc druhým. Dostalo se mi fantastické možnosti studovat na Harvardu. I když to bude znít jako klišé, tak všechno souvisí se vším a jde jen o to, jak s tím naložíte.

Co dalšího máte v souvislosti s prevencí v plánu?

Především pokračovat, prevence není nikdy dost. Proto jsme právě spustili kampaň novou, tentokrát zaměřenou na prevenci kardiovaskulárních onemocnění, jmenuje se #žiješ srdcem (oficiální hashtagem je #ziješsrdcem). A to nejen proto, že srdce je nezbytným orgánem, ale i proto, že většina našich každodenních rozhodnutí je ovlivněna právě srdcem, emocemi, láskou. Budeme učit, jak jím předcházet, jak je včas odhalit, ale i co dělat, pokud infarkt nebo mrtvice potká nás samotné nebo někoho v našem okolí. V současné době na tuto kampaň také vybíráme peníze na portále hithit.com. Peníze použijeme na nákup školicích modelů, tlakoměrů a jiných pomůcek. Na podzim uspořádáme i výstavu, pro kterou vytvoří přední čeští designéři umělecká díla inspirovaná anatomickým srdcem. ■

RETRO
Z vašich příspěvků

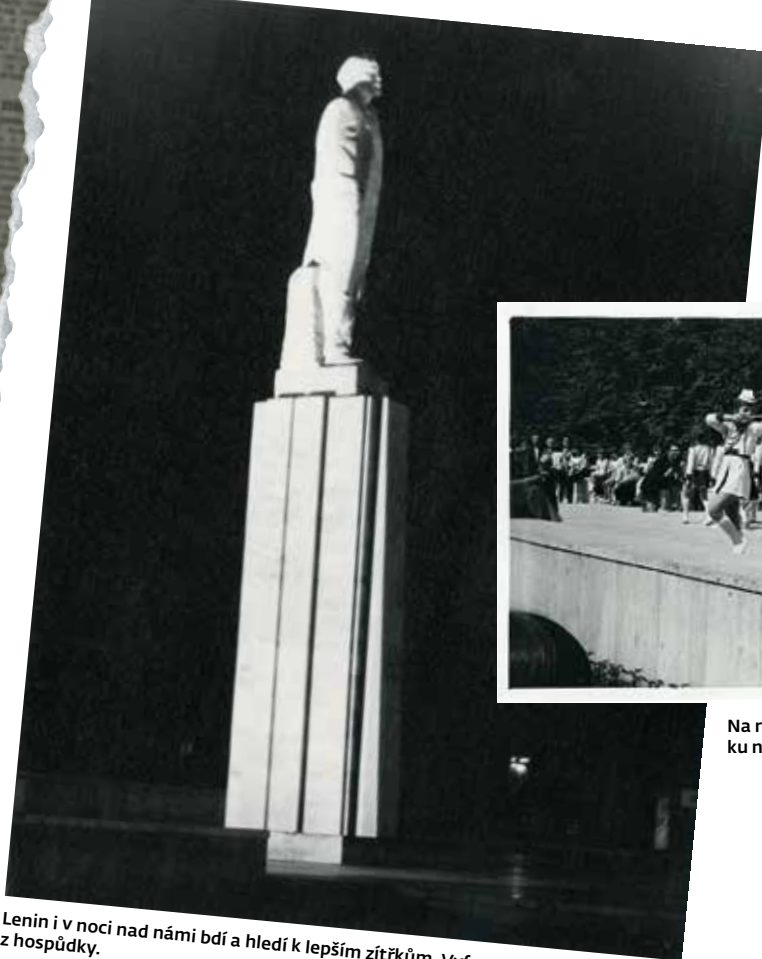
UMĚLECKÉ OBJEKTY na veřejných místech

Odpočinek manželky a syna u botanické zahrady v Kroměříži roku 1979
Jaroslav Seidler

**Pomník V. I. Lenina
v Chomutově**
Slavnostní odhalení sochy
zakladateli SSSR

Odhalena socha Karla Marxe

[illegible]

Na rozlehlé mramorové ploše pomníku nacvičují první kolínské mažoretky.

Lenin i v noci nad námi bdí a hledí k lepším zítřkům. Vyfoceno možná při cestě z hospůdky.

Foto: Jaroslav Benda

Jak Lenin v Kolíně míru posloužil

Do Kolína na sídlíště jsem se s rodiči přistěhovala v roce 1966. Jako děti jsme si chodili hrát na stavebníště za panelárnu, kde se vyráběly panely a kde se budovala nová široká silnice. Sídlíště se rychle rozrůstalo a my si tu užívali bezstarostné dětství. Pak přišel rok 1968 a přijela vojska Varšavské smlouvy. A tak se nová sídlíštní ulice pojmenovala Voskresenská, podle města Voskresensk, se kterým mělo město Kolín družbu. To byl ale teprve začátek...

Ke stému výročí narození Vladimíra Iljiče Lenina byl v samém srdci sídliště položen základní kámen pomníku a o rok později v roce 1971 za účasti samotného Milouše Jakeše proběhlo slavnostní odhalení sochy. V přilehlé ulici Budovatelů se shromáždil všech pracujících lid, pionýři a svazáci, aby s napětím sledovali tento slavnostní akt. Projevy byly dlouhé, potom následovaly ještě hymny, až konečně přišel tolik očekávaný povel k odhalení sochy. Ale co to? Kdosi škube zuřivě za provaz, ale nějak se to zašmodrhalo... Nakonec na vysoký podstavec vylezl jakýsi hasič, vlastně tenkrát požárník, a Lenina odhalil v celé jeho kráse. Někdo se tajně smál, někdo strachoval, zda to snad není sabotáž.

A tak Lenin po mnoho dalších let hrdě nakročen hleděl spolu s námi k lepším zítřkům. Na rozsáhlé mramorové ploše pod jeho dohledem moje dcera nacvičovala vystoupení mažoretek pro slavný Kmochoův Kolín a další Husákovy děti slavnostně slibovaly naučené pionýrské sliby. A my (už dospělí) jsme začali chodit do hospody U Lenina (ti odvážnější ji nazývali U kamenného vola) a v zelenině U Lenina jsme před Vánoci stáli dlouhé fronty na banány.

Jak roky plynuly, dcera povyroستla a já jsem kolem sochy každé ráno vodila mladšího syna do školky. Měl strach, že Lenin udělá ještě jeden krok a spadne. Jak symbolické! To už se blížila sametová revoluce a další úsměvná historka s Leninem: Zase jdeme ráno do školky a Lenin má na zádech velký batoh! To už se naštěstí smát můžeme. Spolu s Leninem odchází i vojska, která nás „dočasně“ docela dlouho chránila. Socha je z podstavce odstraněna po bezmála dvaceti letech od svého „slavného“ odhalení. A na úplný slavný konec byla na podstavci ještě chvíli místo Lenina umístěna záchodová mísa. Říká se, že monumentální pomník byl rozebrán v drtičce a materiál použit na opravu ulice Míru. Snad alespoň takto Lenin míru v Kolíně posloužil. ■

Fronta na maso

Moji rodiče s kamarádkou během výletu do Prahy u Stalina pomníku

Pavla Palová

Úsměvné paradoxy doby

Na jednom výletě v době studií nás autostop zavedl kamsi na Moravu. Na okraji města mne potěšil paradox v podobě nápisu a sousoší Cyrila a Metoděje. Pořízené foto pochází z 80. let minulého století.

Ivo Dankovič

Zneužitá holubice

Mírová holubice byla po pěticípé hvězdě asi nejzobrazovanějším objektem socialistické éry. Byla to víc propaganda než umělecké dílo a tehdejší jazyk pro ni měl výraz „umění rezonující aktuální otázky dneška“. V šumavských Volarech stály v centru města hned dvě holubičí skulptury, větší a menší, a to přes křižovatku u kostela sobě na dohled. Snímek je z roku 1976. Cimrmanovský humor tu byl nechtěně tuplován. Viz citace Mistra: „Bude-li jednou pomýšleno na můj pomník, nechť je z bílého mramoru. V bílém budu nejlépe čeliti holubům!“

Roman Kozák

Jako sestry

Pózování se sochou během zájezdu CKM do rumunské Mamaie

Jana Karafiátová

Osudový Radegast

Během opuštěného v roce 1959, který jsem trávil se svou dívkou v Beskydech, jsme společně podnikali různé výlety po okolí. Jedním z cílů byl i vrchol Radhošť se sochou zdejšího vládce Radegasta. Pověst praví, že kdo se dotkne přezky jeho opasku, tomu Radegast splní jeho přání. Na co jsem tehdy myslel, už si nepamatuji, manželství s onou dívkou každopádně letos slaví už 57 let.

Josef Frömmel

Přátelský jelen

Fotografie dětí hrajících si na soše jelena pochází ze zámku Sanssouci z německé Potsdamu. Zřejmě nikomu nevadilo, že děti na soše sedí. Jejich radost byla evidentně důležitější.

Josef Vorel

Staňte se spoluvůrci našeho časopisu!

Na této dvoustraně najdete i v následujících číslech vždy několik retro fotografií „s příběhem“ (a datem vzniku před rokem 2000) vztahujících se k uveřejněnému tématu a vybraných z vámi zaslaných příspěvků. Fotografie, doplněné několikařádkovým popisem (datum a okolnosti pořízení – zejména místo, zobrazení aktéři atd.), můžete zasílat elektronicky (naskenované) **přes webové rozhraní www.cdprovas.cz** (záložka soutěže/retro), případně poštou na adresu redakce (viz str. 64). V případě zaslání poštou uveďte na obálku heslo RETRO. Fotografie vám budou vráceny pouze na vyžádání! Každý námi vybraný snímek bude honorován částkou **600 Kč**.

Pro nejbližší čísla magazínu vyhledáme následující témata:

č. 4/2017: VÁBENÍ LÁSKY
uzávěrka zaslání 5. dubna

č. 5/2017: TUZEX A CESTY NA ZÁPAD
uzávěrka zaslání 10. května

OSUDOVÉ VÝHRY

**Setři
a vyhraji**

Tipy a recenze připravuje **JAN KÁBRT**, novinář a publicista.

KULTURA
KINO • FILMY NA DOMA • DIVADLO
VÝSTAVY • KONCERTY • KNIHY • CD

KULTURNÍ TIPY A RECENZE

ČD
TIP

CHARTA STORY. PŘÍBĚH CHARTY 77

Jak samozřejmě to dnes zní: občanská iniciativa kritizuje politickou a státní moc za nedodržování lidských a občanských práv... Ovšem optikou druhé poloviny sedmdesátých let minulého století šlo o odvážný čin a vybudování jednoho ze zásadních pilířů na cestě protikomunistického odporu. Výstava připomíná čtyřicetileté výročí Charty na příběhu básníka a představitele undergroundu Ivana Jirouse, seznamuje ale i s dalšími signatáři, kteří sice pocházeli z různých společenských okruhů, avšak všichni souzněli s protestním duchem Charty. Dobovou atmosféru a dění v takzvané neoficiální kultuře dokreslují snímky od osobností tehdejší fotografie, jako byli Bohdan Holomíček, Jan Kašpar, Viktor Stoilov, Oldřich Škácha, Ivan Kyncl a další.

SALMOVSKÝ PALÁC, NÁRODNÍ GALERIE, PRAHA
OTEVŘENO DO 13. LEDNA 2019

KINO

ŠPUNTI NA VODĚ

Herecky výrazně obsazená komedie o třech bratřích, kteří se rozhodnou vyrazit na oslavu zlaté svatby svých rodičů jako za starých časů – jen ve třech na kánoích po řece. Jenže po vzpouře jejich partnerek, které jim nechávají potomky na pospas, se spanilá pánská jízda mění na desetičlennou rodinnou výpravu. A vypadá to, že na tyhle dva dny nikdo dlouho nezapomene.

ČR, 83 MIN. / REŽIE – JIŘÍ CHLUMSKÝ / HRAJÍ – HÝNEK ČERMÁK, ANNA POLÍVKOVÁ, TATIANA VILHELMOVÁ, JIŘÍ LANGMAJER, PAVEL LIŠKA, DANA SYSLOVÁ A DALŠÍ **V KINECH OD 13. DUBNA**

ZTRACENÉ MĚSTO Z

Badatel Percy Fawcett, který se mimo jiné stal předobrazem slavného Indiany Jonese, se ve dvacátých letech minulého století vydává do srdce Bolívie, kde předtím objevil důkazy o existenci neznámé, ovšem velmi vyspělé civilizace. Ač mezi kolegy sklízí posměšky, míří do hluboké džungle znovu, protože jeho posedlost najít bájně město Z je více než neodbytná.

USA, 140 MIN. / REŽIE – JAMES GRAY / HRAJÍ – CHARLIE HUNNAM, ROBERT PATTINSON, SIENNA MILLER, TOM HOLLAND, ANGUS MACFADYEN, JOHN SACKVILLE **V KINECH OD 20. DUBNA**

DIVADLO

REBECCA

Zajímavější muzikál od německého textaře a libretisty Michaela Kunzeho, autora nedávno v Praze uvedeného Plesu upírů, si vybrali v Ostravě. Rebecca je napínavou mysteriózní detektivkou, kterou pod názvem Mrtvá a živá napsala spisovatelka Daphne du Maurier a na plátno pod stejným názvem převedl v roce 1940 režisér Alfred Hitchcock.

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ, OSTRAVA / REŽIE – GABRIELA PETRÁKOVÁ / HRAJÍ – VERONIKA PRÁŠIL GIDOVÁ, MARTINA ŠNYTOVÁ, TOMÁŠ NOVOTNÝ, LUKÁŠ VLČEK, KATARÍNA HASPROVÁ, MICHAELA HORKÁ, ROMAN HAROK, TOMÁŠ SAVKA A DALŠÍ

FILMY NA DOMA

ANDĚL PÁNĚ 2

Vzácný případ, kdy dvojka překoná už tak dobrou jedničku. Ačkoli jí zůstal podobný základ, v němž jsou opět nuceni sestoupit na Zemi dva

poněkud problémoví obyvatelé nebes – Anděl Petronel a jeho věčný pokušitel, čert Uriáš, je scénář Marka Epsteina ještě lepší než minule.

Rozšířil už tak početné řady hvězd, zrychlil příběh, přidal vtipných hlášek i situací.

ČR, 90 MIN. / REŽIE – JIŘÍ STRACH HRAJÍ – IVAN TROJAN, JIŘÍ DVOŘÁK, VICA KEREKES, ANNA ČTVRTNÍČKOVÁ, JIŘÍ BARTOŠKA, BOLEK POLÍVKA, VOJTĚCH DYK, PAVEL LIŠKA, STANISLAV MAJER, MAREK TACLÍK, JIŘINA BOHDALOVÁ

PAŘBA O VÁNOCÍCH

Na některé vánoční večírky se nezapomíná! Bohužel. Když před Claye předstoupila jeho sestra

a ředitelka firmy v jedné osobě a oznámila mu, že po svátcích jeho pobočku nejspíš zavře, rozhodl se tradiční vánoční akci změnit ve velkolepý večírek,

na němž by ulovil významného klienta a na který nikdo nikdy nezapomene. Povedlo se, i když trochu jinak, než všichni čekali...

USA, 105 MIN. / REŽIE – JOSH GORDON, WILL SPECK / HRAJÍ – T. J. MILLER, JENNIFER ANISTON, JASON BATEMAN, KATE MCKINNON, OLIVIA MUNN

UŽ JE TADY ZAS

Před rokem se v kinech mihl stejnojmenný film a nyní se knižní bestseller Timura Vermese představí v české premiéře i na divadelním jevišti. Příběh plný vtipné nadsázky se vydává do současného Berlína, kde se jednoho rána probouzí na trávníku v parku Adolf Hitler. Jaké asi budou reakce lidí, kteří se s ním setkají, a co bude říkat na dnešní svět on?

DIVADLO NA JEZERCE, PRAHA / REŽIE – MATĚJ BALCAR / HRAJÍ – ONDŘEJ KAVAN, KRISTÝNA HRUŠÍNSKÁ, ZDENĚK HRUŠKA, MARTIN SITTA, MILUŠE ŠPLECHTOVÁ A DALŠÍ

NOVÉ DESKY

DEPECHE MODE SPIRIT

Po čtyřech letech se legendární skupina Depeche Mode ozvala s novou skladbou *Where's the Revolution*, jež předznamenala její nové, v pořadí čtrnácté album, podle kritiky nejživější nahrávku poslední doby. Představí ji i živě na turné, které za měsíc odstartuje ve švédském Stockholmu a zastaví se 24. května i na ještě ne zcela vyprodaném koncertě v pražském Edenu.

J.A.R. ESKALACE DOBRA

Nová deska partičky kolem kapelníka Romana Holého, rapperů Oty Klempíře a Michela Viktoříka a zpěváka Dana Bárty, to je vždycky událost. A *Eskalace dobra* není výjimkou. Nabízí přesně to, na co jsme u J.A.R. zvyklí – hudebně i pěvecky propracovanou, tempem a energií vybavenou nahrávku, která baví stylovou pestrostí a ve většině skladeb i vysokou hladinou ironie.

KNIHY

LOVEC KRÁLÍKŮ

LARS KEPLER

Šestý díl série o komisaři Joonu Linnovi zastihuje hlavního hrdinu po dvou letech ve vězení s vysokou ostrahou. Vše ale změní tajná schůzka, neboť po vraždě švédského ministra zahraničí policie potřebuje, aby jí pomohl vypátrat a zastavit pachatele, který nejspíš plánuje další vraždy v politických kruzích. Musí pracovat v utajení a rychle, neboť oběti začíná rychle přibývat.

HOST, 369 Kč

MÚZA

JESSIE BURTONOVÁ

Její román *Miniaturista* se stal bestsellerem a knihou roku 2014, teď jeho autorka Jessie Burtonová přichází s novým příběhem zasazeným do Anglie šedesátých a Španělska konce třicátých let minulého století. Právě v nich hledá mladá básnířka Odelle klíč ke spleti záhad a klamů, které se vyvíjely kolem mistrovského díla malíře Issaca Roblese, jež zdědil její přítel.

ARGO, 358 Kč

VÝSTAVY

ANNA HULAČOVÁ

Šanci prohlédnout si dílo reprezentantky moderního sochařství nabízí výstava loňské finalistky Ceny Jindřicha Chalupického Anny Hulačové. Její sochy, k jejichž výrobě používá i těsto nebo včelí plástve, promlouvají současným jazykem, zároveň nezaprou inspiraci nalézanou ve starých mytologiích, východních kulturách i českých lidových tradicích.

OBLASTNÍ GALERIE V LIBERCI
OTEVŘENO DO 25. ČERVNA

IMPRESIONISMUS! / NÁLADY A IMPRESE VE FRANCOUZSKÉM A ČESKÉM UMĚNÍ

Dnes už si lze těžko představit, že díla slavných francouzských impresionistů působila na tehdejší publikum jako nedokonalá a nedokončená a ocenění došla až mnohem později. Lidé se jen těžko sžívali s tím, že umělci nepřenášejí na plátno krajinu, kterou před sebou vidí, nýbrž malují své pocity a dojmy, které z krajiny a jejího prolnutí se světlem a barvami mají.

K nám dorazil impresionismus s určitým zpožděním. Jak moc jej francouzská vlna nebo jiné umělecké nálady, které zde panovaly, ovlivnily? Právě tím se výstava na jihu Čech zabývá a představuje díla Antonína Slavíčka, Antonína Hudečka nebo Václava Radimského v kontextu několika francouzských autorů (Claude Monet, Théo van Rysselberghe, Alfred Sisley).

MODRÝ KÓD: Hra na Pohotovost, ale zlepšuje se

Ohnivý kuře nebo Temný Kraj – nedávné seriálové projekty se televizi Prima povedly, v domácím kontextu patří kvalitativně k nadprůměru, setkaly se i s dobrou diváckou odezvou. Proto to Prima teď zkouší s dalším: Modrým kódem.

Po maloměstě s hotelem a cukrárnou a zapadlé policejní stanici se nový seriál vrhnul do oblíbeného doktorského prostředí, konkrétně na urgentní příjem městské nemocnice. Sleduje doktory a sestry při každodenní práci, rozehrává jejich soukromé osudy a vztahy a kombinuje je s mikropříběhy pacientů.

Tedy něco podobného, s čím před třiceti lety budoval seriál Pohotovost (ER). Nabízí se tedy otázka, s čím novým Modrý kód přišel, čím letitou předlohu překonal. Odpověď primácké novince bohužel příliš nelichotí – ve srovnání se zmíněnou americkou

kou serií působí Modrý kód, alespoň v prvním dílu, jako chudý příbuzný, který si v nápodobě slavného vzoru vylámá většinu zubů.

Polovina herců v něm vypadá jako skupina posluchačů hereckého kurzu na praktickém cvičení, dramatické chvíle prokládá notorická uspávačka, zpěvačka Enya, vedou se sáhodlouhé debaty nad pacienty a děj slepuje ze vztahového a situačního balastu.

Dobrou zprávou je, že Modrý kód se v čase trochu zlepšuje. Například v osmém díle už profesionalitu a kvalitní provedení Pohotovosti připomíná o dost víc. Jako by se poučil z chyb v úvodu – odstranil bahno, dává více prostoru dobře zahráným charakterům v podání Romana Zacha, Sandry Novákové či Evy Josefíkové, zrychlil akci, šikovně pracuje se střihem, zvyšuje počet vtipných hlášek. Skoro jako by šlo o dva rozdílné seriály.

Modrému kódu se vyplatí dát šanci. Jeho úvodní díl je velkým zklamáním, i když přináší silný moment, v němž po porodu syna umírá manželka anesteziologa. V čase však vykazuje kvalitativní zlepšení, a to na většině profesních front. Pokud v tom bude pokračovat, nebudeme se muset za českou Pohotovost stydět. ■

hodnocení

MODRÝ KÓD

SERIÁL TV PRIMA / REŽIE – L. KODAD, V. MORAVEC, J. POLIŠENSKÝ / HRAJÍ SABINA LAURINOVÁ, MAREK NĚMEC, ROMAN ZACH, IGOR CHMELA, ONDŘEJ RYCHLÝ, EVA JOSEFÍKOVÁ, JIŘÍ ŠTĚPNIČKA, MARIKA PROCHÁZKOVÁ, SANDRA NOVÁKOVÁ, LENKA ZAHRADNICKÁ

40%

TV KUPÉ

■ **ŘEDITEL PLACENÉ TELEVIZE HBO ODCHÁZÍ**
Končí jeden z nejvýraznějších televizních šéfů, kteří u nás od roku 1989 působili. Ředitel tuzemské pobočky HBO Ondřej Zach, který se vypracoval na výkonného ředitele HBO Central Europe a v Česku odstartoval třeba vznik původní tvorby, se po 11 letech rozhodl odejít, firmu opustí koncem června.

■ **ŽELEZNÝ SPOLUMAJITELEM ZPRAVODAJSKÉ TV**
Spolumajitelem připravované zpravodajské televize Z24 se stal Vladimír Železný, někdejší šéf Novy, později manažer TV Barrandov. Informoval o tom Pál Milkovics, který pro skupinu investorů S&P Broadcasting nový kanál chystá. Měl odstartovat na podzim, nyní slibuje termín před létem.

DUBNOVÉ MENU

OBVYKLÍ PODEZŘELÍ

Oscarem oceněný Kevin Spacey ve spletné historce z podsvětí, ve které si nikdo do poslední chvíle není jistý, jak se věci mají ani kdo je kdo. Policie vyšetřuje masakr na pašerácké

lodi, po kterém pět zatčených podezřelých vypráví svoji verzi příběhu.

ČT1 • SOBOTA 8. DUBNA / 23:20

JAK BÁSNÍCI ČEKAJÍ NA ZÁZRAK

Zřejmě naposledy se režisér Dušan Klein sešel s Pavlem Křížem a Da-

videm Matáskem, aby odvyprávěli další epizodu ze života dvou kamarádů, lékaře Štěpána a filmaře Ken-

dyho. Starostí toho prvního je nyní především jeho třináctiletý syn.

PRIMA • SOBOTA 15. DUBNA / 20:15

AMERICKÝ SNIPER

Další film, který dokazuje, jak je Clint Eastwood nejen slušný herec,

ale také mimořádný režisér. Tentokrát sleduje legendárního odstřelovače Chrise

Kylea, který po návratu domů k ženě a dětem zjišťuje, že nedokáže na válku zapomenout.

NOVA • SOBOTA 15. DUBNA / 22:10

ZMIZENÍ

Sžíravě napínavý thriller, v němž Keller Dover (Hugh Jackman) čelí

nejhorší noční můře každého rodiče – jeho šestiletá dcera se s kamarádkou nevrátila jednoho dne

domů. Když vyšetřování nikam nepostupuje, bere Keller spravedlnost do vlastních rukou.

PRIMA • SOBOTA 22. DUBNA / 22:00

■ VOLÍ SE NOVÝ ŘEDITEL ČT

Do konce dubna bychom měli znát jméno nového (případně staronového) ředitele ČT. Petru Dvořákovi šestiletý mandát vyprší v září, ale radní chtějí volit dřív, aby se vyhnuli vzrušené atmosféře před říjnovými volbami do parlamentu. Na 26. dubna zvou kandidáty na pohovor, pak rozhodnou.

Jak Ferda Mravenec porazil i Rockyho

Dvě zavedené pražské muzikálové scény představily své novinky: Kongresové centrum zve dospělé na Rockyho, Divadlo Hybernia děti a rodiny na Ferdu Mravence. Za pozornost stojí především ten druhý.

Řekne vám to kde kdo – na Rockym stojí za to posledních dvacet minut, zbytek nestojí za řeč. A má pravdu!

Rocky je mladý muzikál, který se poprvé představil před pěti lety v německém Hamburku, o dva roky později ho bez větších fanfár uvedli na Broadwayi, loni se hrál ve Stuttgartu. Praha je tedy jeho teprve čtvrtou zastávkou.

Legendární filmovou story zkrachovalého boxera, který se znovu drápe na vrchol a při tom kromě kondice nachází i životní lásku, přenáší na scénu s až umanitou přesností. Příběhem tedy nepřekvapí.

Hůlkovi se nikdo nevyrovná

Z filmu si muzikál vypůjčil i ústřední melodii a ta také jediná vyčnívá nad jinak průměrným dílem zahuštěným na řadě míst hudební vatou.

Martinovi Černému se povedla scéna, která atmosféru sedmdesátých let amerického předměstí věrně navozuje.

Opět se ale ukazuje úskalí Kongresového paláce a jeho velké scény, to jak je pro sólistu

těžké ji obsáhnout, natož ji ovládnout. Plně se to tady naposledy podařilo Danu Hůlkovi v Draculovi. Zde se tomu přibližuje jen Američan Luther Simon (Rockyho soupeř Apollo), muž s roztomilou češtinou, obdařený charismatem, hlasovou výbavou a espritem jevištních hvězd. Nikdo další nemá ve svých vystoupeních tolik štávy jako on.

Nevýraznou a na několika místech dokonce trýznivě ospalou show zachraňuje zmíněný závěr, který je z jiného, konečně velkým muzikálem nasáklého světa. Závěrečný souboj v ringu má náboj, překvapení pro diváky, skvělou choreografii, nápady. Jenže je to jen náplast na šed' přetrpěnou předtím.

Ferda i skvěle zpívá!

Ferda Mravenec samozřejmě cílí na jiné publikum, ač je prezentován jako rodinný, pobaví se u něj především děti. Ale jak!

Základem je hudba Leška Wronky a texty Vladimíra Čorta a Václava Kopty. Takřka každá píseň má jednoduchou, ale přitom chytrou a chytlavou melodii, která se dětem rychle dostane pod kůži. Co na začátku představení uslyší, budou si bezpochyby na jeho konci s hlavními protagonisty i zpívat.

Texty navíc zmíněný rodinný rozměr splňují, neboť některá přirovnání a obraty probudí úsměv i na tváři rodičů.

Jakkoli písničky ve svém výsledném provedení vypadají snadně a jednoduše, opak je pravdou – na mnoha místech vyžadují od zpěváků nebývalé nasazení a tóny, které jsou na hranici jejich možností. Přesto je představitel hlavních rolí zvládl, příjemným

překvapením je jak Vojtěch Drahokoupil v hlavní roli, jinak též zpěvák skupiny New Element, tak Beruška Kateřiny Herčíkové (se seriálovou herečkou má společné jen jméno). Oba zpívají bez chyb, což je zejména u Drahokoupila, který zpěv musí kombinovat s řadou tanečních čísel, obdivuhodné.

Svět velké fantazie

Stoprocentní dětský zážitek po hudbě a tex-tech zajišťuje scéna a především kostýmy – matador tuzemské muzikálové scény Roman Šolc se – v dobrém slova smyslu – vyřadil. Brouky zaplavil barvami, roztočivými účesy, doplňky, vtipnými střihy kostýmů. Hraje si s Berouškou ve stylu padesátých let, na uváděním kostýmu prezentuje krátký život jepice, děsí Masorádem.

Vytvořil úžasný pohádkový svět, který režisér Vaculík dotahuje svižným dějem, skákajícím koníkem, po síti probíhajícím pavoukem nebo Ferdou létajícím v balonu.

Pro rodiny s dětmi v současnosti lepší show není. ■

hodnocení

ROCKY

KONGRESOVÉ CENTRUM, PRAHA / REŽIE – CHRISTOPH DREWITZ / HRAJÍ – JAN KŘÍŽ, HANA HOLÍŠOVÁ, MILAN ŠTEINDLER, ROMAN VOJTEK, LUTHER SIMON A DALŠÍ.

50%

hodnocení

FERDA MRAVENEC

DIVADLO HYBERNIA, PRAHA / REŽIE – LIBOR VACULÍK / HRAJÍ – VOJTĚCH DRAHOKOUPIL, KATEŘINA HERČÍKOVÁ, ZBYNĚK FRIC, ALEŠ SLANINA A DALŠÍ

100%

... Anne sedí na pohovce v obývací.
Někdo jí hodil přes ramena deku, ale stejně se pořád třese. Je v šoku. Na ulici před domem parkují policejní auta, červené majáky blikají, vrhají dovnitř skrze přední okno záblesky, které přebíhají po světlých stěnách. Anne nehybně sedí na pohovce a zírá před sebe, jako by ji hypnotizovaly.

Marco selhávajícím hlasem podal policii rychlý popis děťátka – šestiměsíční holčička, blondatá, modrooká, asi tak osm kilo, na sobě má jednorázovou plínku a obyčejné světle růžové bodýčko. Z postýlky zmizela i lehká letní dětská peřinka, čistě bílá.

Dům se hemží uniformovanými policisty. Rozptýlí se všemi směry a začnou ho metodicky prohledávat. Někteří na sobě mají latexové rukavice a nesou soupravy na sběr důkazů. Když Anne a Marco v těch několika málo minutách před příjezdem policie rychle, zděšeně pátrali po domě, nic nenašli. Technici z kriminálky postupují pomalu. Očividně nehledají Coru; hledají důkazy. Malá už je pryč.

Marco se posadí na pohovku vedle Anne, obejmě ji kolem ramen, přivine ji k sobě. Ona se chce odtáhnout, ale neudělá to. Nechá jeho paži tam, kde je. Jak by to vypadalo, kdyby se odtáhla? Cítí z něj, že pil.

Anne teď dává vinu sobě. Ona za to může. Ráda by to hodila na Marca, jenomže to ona souhlasila, že nechají malou samotnou. Měla zůstat doma. Ne – měla vzít Coru k sousedům s sebou, na Cynthii se vykašlat. Pochybuje, že by je Cynthia doopravdy vyhodila a večírek pro Grahama zrušila. Dochází jí to příliš pozdě.

Budou je odsuzovat, policie i všichni ostatní. Patří jim to, když nechali miminko samotné. Ona by si to myslela taky, kdyby se to stalo někomu jinému. Ví, jak nesmlouvavé matky jsou, jak je to příjemné, zkritizovat nějakou jinou. Vzpomene si na svoji partičku maminek, které se scházejí s dětmi jednou týdně u některé doma na kafe a kus řeči, přemýšlí, co o ní asi řeknou.

Dorazil někdo další – klidný muž v době stříženém tmavém obleku. Uniformovaní policisté se k němu chovají uctivě. Anne vzhledně, setká se

Shari Lapena

MANŽELÉ ODVEDLE

VYCHÁZÍ V NAKLADATELSTVÍ KNIŽNÍ KLUB

272 STRAN, DOPORUČENÁ CENA 299 Kč

s pohledem jeho pronikavých modrých očí a říká si, kdo to může být.

Muž zamíří k nim, posadí se do jednoho z křesel naproti Anne a Marcovi a představí se jako detektiv Rasbach. Pak se předkloní. „Povězte mi, co se stalo.“

Anne detektivovo příjmení okamžitě zapomene, nebo ho spíš vůbec nezachytila. Slyší jen „detektiv“. Zadívá se na něj a přímočarý intelekt v jeho očích ji povzbudí. Pomůže jim. Pomůže jim dostat Coru zpátky. Anne se snaží myslet. Jenomže to nejde. Je rozčilená i otupělá současně. Jednoduše zírá do detektivových bystrých očí a mluvení nechává na Marcovi.

„Byli jsme vedle,“ začne Marco, viditelně rozrušený. „U sousedů.“ Pak se odmlčí.

Soutěž o knihu Manželé odvedle

Chcete si knihu přečíst celou? Odpovězte na sou-
těžní otázku a vyhraďte jeden z pěti výtisků.

V jakém roce debutovala v žánru thriller
spisovatelka Shari Lapena?

- A) 2001
- B) 2016
- C) 2017

Odpověď zadejte do příslušného formuláře
na www.cdprovas.cz do 13. dubna 2017.

„Ano?“ řekne detektiv.

Marco váhá.

„Kde bylo dítě?“ zeptá se detektiv.

Marco neodpovídá. Nechce to říct.

Anne sebere síly a odpoví místo něj, po tvářích se jí řínou slzy. „Nechali jsme ji tady, v postýlce, se zapnutou chůvičkou.“ Dívá se na detektiva a čeká, jak zareaguje – To jsou hrozní rodiče –, ale on na sobě nedává nic znát. „Měli jsme tam s sebou druhou chůvičku a pořád jsme malou chodili kontrolovat. Každou půl hodinu.“ Pohlédne na Marca. „Vůbec nás nenapadlo, že...“ ale nedokáže to dopovědět. Ruka jí vyletí k ústům, prsty přitiskne ke rtům.

„Kdy jste ji zkontrolovali naposled?“ zeptá se detektiv a vytáhne z vnitřní kapsy saka notýsek.

„Já za ní byla o půlnoci,“ odvěti Anne. „Čas si pamatuju. Kontrolovali jsme ji každou půl hodinu a zrovna byla řada na mně. Byla v pořádku. Spala.“

„Já ji zkontroloval potom v půl jedné,“ řekne Marco.

„Tím časem jste si naprostě jistý?“ zeptá se detektiv. Marco přikývne; upřeně kouká na svoje nohy. „A to bylo naposledy, co se na ni byl kdokoli podívat, než jste přišli domů.“

„Ano,“ řekne Marco, vzhledně k detektivovi, nervózně si prohrábne tmavé vlasy. „Já ji byl zkontrolovat ve dvanáct třicet. Byla řada na mně. Drželi jsme se rozvrhu.“

Anne přikývne.

Z anglického originálu přeložila Jana Kunová.

autorka

Shari Lapena (1960)

Narodila se v Kanadě, a než se rozhodla pro spisovatelskou dráhu, pracovala jako právnička a učitelka angličtiny. Manželé odvedle, kterými loni debutovala v žánru thriller, na sebe strhla nevídanou pozornost, kniha se nyní překládá do 26 jazyků. Na jejím začátku požádá sousedka rodiče šestiměsíční dcerky, aby ji s sebou na slavnostní večeři nebrali: rušila by pláčem, a navíc přece zůstane hned vedle – lze zapnout chůvičku a rodiče ji každou půl hodinu dojdou zkontrolovat. Jenže chvíle, kdy holčička usnula a rodiče ji opustili, byla zároveň tou poslední, kdy ji i viděli...

CESTOVÁNÍ PO ČR ČESKÉ A SASKÉ ŠVÝCARSKO

Text: Tomáš Rezek, foto: České Švýcarsko, o. p. s., a archiv města Krásná Lípa

Z KRÁSNÉ LÍPY se stává turistický ráj

Jen málokteré české město prošlo v posledních letech tak výraznou proměnou jako Krásná Lípa. Zvelebeno bylo především Křinické náměstí, z něhož se stal výstavní rynek s mnoha turistickými lákadly. Kráší ho zajímavé plastiky, najdete na něm fontánu vodních kouzel, malebný pivovárek, unikátní moderní hotel a v neposlední řadě Dům Českého Švýcarska.

Jak vznikl název města?

Nepotrvá to dlouho a změny se dotknou i krásnolipského nádraží. Plánuje se jeho rekonstrukce a pak se má také přejmenovat – na nádraží Národního parku České Švýcarsko. Plnilo by pak podobnou úlohu vstupní brány do národního parku jako nádraží v Bad Schandau nebo Sebnitz v Saském Švýcarsku. Už dnes je ale nádraží v Krásné Lípě oblíbeným výchozím místem pro túry. Po modré značce se od něj můžete vydat k pramenům Křinice nebo opačným směrem k rozhledně Dymník. Zelená značka vás od nádraží dovede do centra města na Křinické náměstí, kde je rozcestník dalších turistických tras. Než se vydáte pěšky nebo v sedle bicyklu polykat kilometry, prohlédněte si město. Před sedmi lety byla dokončena obnova Křinického náměstí, která získala ocenění nejlepší dopravní stavba roku 2010. Projektanti se nechali inspirovat minulostí, a tak náměstí opět po více než čtyřiceti letech ozdobila kašna – působivě barevně nasvícená fontána.

Malebný rynek se čtyřmi živly

Žulová kašna s barevnými vodními efekty není jedinou atrakcí, která vznikla při nákladné rekonstrukci krásnolipského náměstí. Že do roku 1874 rynkem protékala říčka Křinice, připomíná rozměrná plastika kamenného koryta a můstku střeženého čtyřmi živly – pískovcovými sochami Vzduch, Voda, Oheň a Země. K nejzajímá-

Při stavbě prvních domů před rokem 1361 rostla v osadě starobylá lípa a sídlo bylo zapsáno jako „in pulcrum tiliam u Romberku“, roku 1404 již jako Pulcra Tilia alias Schonlind. V latině je Tilia lípa a Pulchra krásný, v německé verzi Schonlind. V 15. a 16. století zapisovali písaři do knih různé tvary podle dobového německého pravopisu, ale často také jen jako fonetický přepis – Ssonlinde, Sselinde, Ssolinde, Sselindau i Sseelynde. V roce 1558 to byla Schonlinda. Vždy bylo součástí názvu lípa – Linde. Pravopis se pořád měnil, až se konečně roku 1787 ustálil na Schönlinde. V roce 1854 pak byly úředně stanoveny dva názvy – český Krásná Lípa, německy Markt Schönlinde. Strom, po němž dostala Krásná Lípa své jméno, rostl ještě ve 20. století na svahu ve východní části města. Byl tehdy zabezpečen vazbou a poléhavé kmeny podepřeny. Kdo kdysi zasadil lipový proutek, a udělil tak vlastní městu jméno, dnes už nejspíš nevíme. Snad to byl někdo z příchozí slovanské družiny.

vějším budovám, které lemují náměstí, patří dům U Frinda, jeden z nejstarších podstávkových domů na Krásnolipsku, postavený v roce 1729. Nepřehlédnutelný je moderní hotel s pláštěm z dřevěných latí, který vyhrál titul Stavba roku 2013. Měšťanský dům pod kostelem sv. Máří Magdalény bude zajímat hlavně příznivce zlatavého moku. Najdou v něm totiž pivovar s restaurací, kde mohou ochutnat výtečná piva vlastní produkce. Pokud jste spíš na sladké, pak si zajděte do místní čokoládovny, kde vyrábějí nejchutnější bonbony široko daleko. A protože jde o firmu se sociálním přesahem činnosti, nákupem získáte nejen chutný suvenýr, ale také přispějete na dobrou věc.

V expozici Domu Českého Švýcarska si můžete vyzkoušet průlet nad národním parkem v koší horokovzdůšného balonu.

Do Domu Českého Švýcarska

Letos v říjnu uplyne deset let, co byl na krásnolipském Křinickém náměstí slavnostně otevřen za účasti prezidenta Václava Klause Dům Českého Švýcarska. Co v něm najdete? Turistické informační centrum, kde získáte cenné rady a tipy, kam se v regionu vypravit. Vybrat si také můžete ze širokého sortimentu turistického zboží – map, průvodců, publikací a suvenýrů. Hlavním lákadlem domu je ale dvoupatrová interaktivní expozice s názvem České Švýcarsko – život, tajemství, inspirace, která hravou formou seznamuje s historií a přírodou národního parku. Při prohlídce nahlédnete do ledové jeskyně, nekonečného skalního komínu, můžete posedět ve skalní kapli, vystoupat na minirozhlednu nebo třeba navštívit jezevce v jeho noře. Dozvíte se neobyčejné lidské příběhy, které dnes v krajině připomínají už jen osamělé kříže. Součástí expozice je také projekce filmové koláže Krajina tajemství s poutavým výkladem v podání herců Františka Němce a Vladimíra Dlouhého.

Procházka městským parkem

Pokud se vydaří počasí, nevynechejte procházku městským parkem a navazujícím lesoparkem, kde najdete prvních šest zastavení obnovené Köglerovy naučné stezky. Z informačních panelů zjistíte zajímavosti o vysázené zeleni. Průvodce ke stezce koupíte v Domě Českého Švýcarska (69 Kč). V něm se také dočtete, že v době největšího rozkvětu města na přelomu 19. a 20. století se dokonce uvažovalo o vybudování tramvajové trati do Kyjovského údolí nebo o výstavbě lanovky na Vlčí horu. Smělé plány se nakonec nerealizovaly, ale i tak má město Krásná Lípa výletníkům co nabídnout a úspěšně si buduje pověst turisticky atraktivního centra Českého Švýcarska. ■

Při procházce Krásnou Lípou najdete dodnes dochované příklady lidové architektury, která je pro tuto oblast typická.

Kolem rybníku Cimrák vede cyklostezka, kde se konají závody na koloběžkách a kterou hojně využívají i in-line bruslaři.

Spojení

Vlakem do Krásné Lípy

Ať už pojedete do Krásné Lípy vlakem odkudkoli, nejvýhodnější spojení a jízdenku vám automaticky nabídne e-shop Českých drah (www.cd.cz/eshop). Pokud máte chytrý telefon či tablet, můžete si stáhnout praktickou mobilní aplikaci Můj vlak. Z Děčína hl. n. vás do Krásné Lípy dopraví osobní vlaky ČD vedené jako linka U8, které projíždějí půvabným údolím říčky Kamenice. V Krásné Lípě také zastavují rychlíky národního dopravce jedoucí po trase Kolín – Česká Lípa – Rumburk (linka R22).

KRÁSNÁ LÍPA Nejzajímavější místa

- 1** Rekonstruované Křínické náměstí zdobí sochy čtyř živelů umístěné u symbolického mostku nad naznačenou říčkou Křinicí. Autorem plastik je akademický malíř a sochař Herbert Kizsa z Kadaně.

- 2** Městu vévodí barokní kostel sv. Máří Magdaleny postavený v letech 1754–1758. Vnitřní vybavení svatyně pochází z 18. a 19. století. Obraz na hlavním oltáři namaloval Dominik Kindermann.

- 3** Interaktivní expozice v Domě Českého Švýcarska zábavnou formou seznamuje návštěvníky s jedinečností národního parku a prezentuje ho jako malou krajinu s velkými kontrasty a příběhy.

- 4** V Krásné Lípě si přijdou na své i vyznavači pivní turistiky. Na náměstí se nachází pivovar Falkenštejn s restaurací, v níž můžete ochutnat piva vlastní výroby. Na jídelním lístku nechybí pivovarský guláš.

SOUDOBÁ ARCHITEKTURA V ČR

Centrum Pivovar v Děčíně

Už tři roky si mohou lidé v Děčíně pohodlně nakoupit v obchodním Centru Pivovar. Unikátní multifunkční centrum vzniklo přestavbou zchátralého areálu bývalého děčínského pivovaru. Trvala rok a půl, a že byla zdařilá, dosvědčuje mj. nominace na Stavbu roku 2014. Jedinečnost nevšedního nákupního centra spočívá především v harmonickém spojení původních historických částí budov s moderní architekturou. Kromě desítek obchodů se v něm nachází také minipivovar, který po bezmála dvaceti letech obnovil tradici pivovarnictví v Děčíně. Původní pivovarské sklepy se proměnily ve stylovou restauraci, kde lze ochutnat pestrou škálu piv vlastní produkce. Pro milovníky zlatavého moku tu nabízejí i prohlídky minipivovaru s degustací. Prostory původní pivovarské sladovny s klenutými stropy byly zrekonstruovány na společenské sály, kde se konají kongresy, plesy, svatby, koncerty a další kulturní a společenské akce. Součástí Centra Pivovar je také největší krytý hřiště v severních Čechách – svět rodinné zábavy Hopsárium.

Typologický druh stavby:

Stavby pro obchod a služby

Autor: Ing. Václav Hlaváček, Studio acht, s. r. o.,

Dokončení: duben 2014

Připraveno ve spolupráci se soutěží:

**STAVBA
ROKU**

Borovina

Jetřichovice

Čedičový vrch

ROZHLÉDNI SE PO KRAJI

Vyhlídkový pták Fénix

Jednou za čas není od věci udělat si celodenní výšlap, pročistit si hlavu od všedních starostí a kouknout se na svět trochu s nadhledem. Jedním z takových okamžiků může být dubnová procházka Českým Švýcarskem.

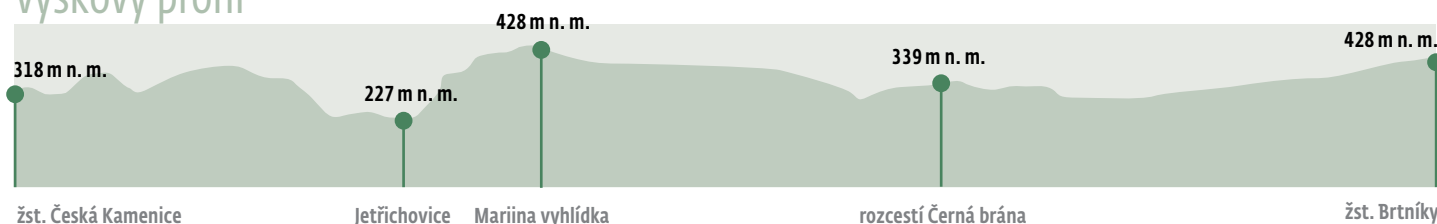
Text: Michal Málek, foto: Jaroslav Málek

Výlet do pískovcového skalního města je sázkou na jistotu. Běh času vytvořil z relativně snadno opracovatelného materiálu úchvatné objekty dráždící fantazii i jindy přízemních jedinců, a silný emociální zážitek z přírodních krás je tak zaručen. Do kamene tesané chodníčky ztrácející se v úzkých průchodech mezi skalními masivy dodávají těmto místům na tajemnu, které ocení především menší ná-

vštěvníci. Skalních měst je u nás hned několik a každé je něčím výjimečné. Nejznámější je asi Český ráj, proslavený zlidovělým hitem Ivana Mládka i rodinnou komedií Jak dostat tatínka do polepšovny. Svými vodopády a křišťálově čistou vodou jsou pak vyhlášené Adršpašské skály. Jen České Švýcarsko se ale může pyšnit statutem národního parku.

Jako první se asi každému vybaví Pravčická brána, symbol nejmladšího tuzemského národního parku, která je zároveň největší

výškový profil

Růžovský vrch

Kaňon Labe

Vysoká Lípa

pískovcovou skalní branou Evropy. Populárním cílem jsou i soutěsky na říčce Kamenici, které lze v určitých úsecích překonat pouze v lodičkách. Nevýhodou těchto míst je však poměrně velký zájem turistů, takže v sezoně se zde můžete cítit jak na pomyslném Václaváku. Za zvážení proto rozhodně stojí návštěva i méně známých míst.

Jedním z nich jsou například Jetřichovické skály rozprostírající se na sever od stejnojmenné obce. Tamní osmikilometrová naučná stezka nabízí kromě hlubokých lesních hvozdů plných skalních útvarů i trojici vyhlídek. Nejúchvatnější je bezesporu Mariina. Pojmenování pochází z dob, kdy zdejší panství patřilo rodu Kinských, kteří během zpřístupňování přírodních krás některá místa pojmenovali po členech své rodiny. Původní název vrcholu Velký Ostrý tak od roku 1856 nese jméno po manželce Ferdinanda Kinského, Marii Anně. Před rozvojem turistiky sloužila skála jako pozorovatelná pro protipožární hlídky. Ironií osudu je, že dřevěný altán zbudovaný pro ochranu znavených výletníků při nepřízní počasí hned několikrát lehl popelem. Na vině byl jak zásah blesku, tak nedbalost turistů. Zatím poslední ohnivý incident se odehrál před čtyřmi

roky. Altán však i tentokrát povstal z popela, podobně jako bájný pták Fénix, a pokud vám nečiní problém brzké vstávání či naopak nemáte naspěch, můžete si v něm počkat na rozpadající se ranní mlžnou peřinu i lehce kýčovitý západ slunce na obzoru tvořeném překrývajícími se vrcholky kopců.

Komu by cesta na vrchol Mariiny skály či procházka po naučné stezce nestačila, může si dopřát třicetakilometrový výšlap mezi železničními stanicemi Česká Kamenice a Brtníky. Část cesty vede přímo po hraniční čáře mezi Českou republikou a Německem, kde plynule navazuje neméně půvabný národní park Saské Švýcarsko. ■

Mariina vyhlídka

Výška: 428 m n. m.

Výhled: NP České Švýcarsko

Vrchol: pískovcová skála s dřevěným altánkem na vrcholu

Nejbližší žst.: Česká Kamenice

Výstup: středně náročný/náročný

spojení

Česká Kamenice

Z Prahy a Ústí nad Labem
vlakem EuroCity nebo rychlíkem
s přestupem v Děčíně

Z Liberce rychlíkem s přestupem
v Benešově nad Ploučnicí

Z Karlových Varů rychlíkem
s přestupem v Ústí nad Labem a Děčíně

Českem po značkách Po naučné stezce OKOLÍM PRAVČICKÉ BRÁNY

Od vlakové zastávky Schöna se svezte labským přívozem do Hřenska a pak se vydejte po červené turistické značce k rozcestí Tři prameny. U něj začíná naučná stezka Okolím Pravčické brány (6 km). Při 12 zastaveních se dozvíte spoustu zajímavostí nejen o skalní dominantě Českého Švýcarska, ale i o živé přírodě a historii této části národního parku.

Výletní zámek Sokolí hnízdo

Na místě starší chatrče s věčepem nechal kníže Edmund Clary-Aldringen v roce 1881 vystavět výletní zámek Sokolí hnízdo. Původně sloužil hlavně k ubytování významných hostů knížecího rodu. Stylová restaurace v přízemí slouží výletníkům dodnes. Kníže Edmund v Českém Švýcarsku rád lovil a zasloužil se také o rozvoj turistiky v této oblasti. Nechal upravit cesty k Pravčické bráně a nazval je podle příslušnic knížecího rodu (jako např. Gabriellina stezka).

Miliony let stará Homole

Jak se dozvíte na sedmém zastavení naučné stezky, na území Českého Švýcarska se před 90 miliony let rozlévalo moře. Když moře ustoupilo, písečné dno ztvrdlo. Alpínské vrásnění desku rozlámalo, do puklin pronikla voda a řeky vytvářely strže a soutěsky. Vlivem větru, vody, mrazu a dalších přírodních jevů vznikly působivé skalní útvary, jako je např. nedaleká Homole. Eroze skal ovšem pokračuje a za několik milionů let z nich nejspíš zbydou jen hromady písku.

Naučná stezka Okolím Pravčické brány:

1. Úvodní panel
2. Budování cest
3. Domov vzácných živočichů
4. Kolébka turistiky
5. Pravčická brána
6. Proč padají skály?
7. Krajina zrozená z moře
8. Lesy plné života
9. Tvrdý život ve skále
10. Co jsou zóny národního parku?
11. Péče o lesy v národním parku
12. Úvodní panel

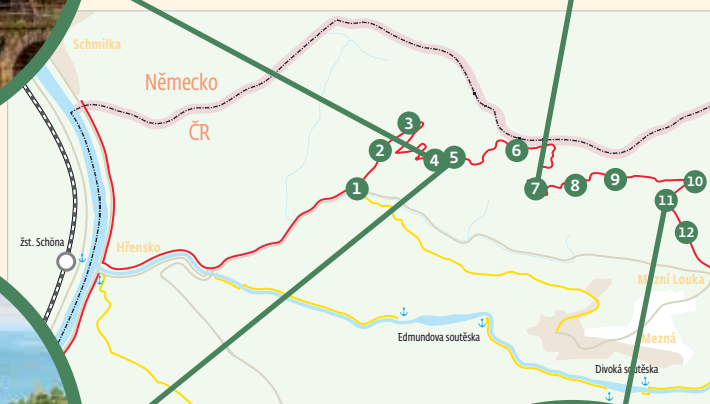

Foto: Dreamstime.com

Největší skalní brána v Evropě

Nejatraktivnějším místem Českého Švýcarska, které každý rok přiláká více než sto tisíc návštěvníků, je Pravčická brána. S rozměry oblouku 26 m na šířku a 16 m na výšku jde o největší přírodní pískovcovou bránu v Evropě. Od roku 1982 je vstup přímo na bránu zakázán. Za více než dvě a půl století na ní totiž turisté prošlapali bezmála 60 cm silnou vrstvu pískovce. A tak aby byla památka zachována i pro další generace, bylo zavedeno toto omezení.

Proměněné lesy plné života

V minulosti se v Českém Švýcarsku kvůli těžbě dřeva výrazně proměnila druhová skladba lesů. Původní smíšené lesy, v nichž byly hojně zastoupeny jedle, dub a buk, se zachovaly jen na špatně přístupných místech. Na většině území je nahradily rychle rostoucí smrky, modříni nebo borovice vejmutovka. Změna zasáhla významně i do života zvířat, některá z oblasti dokonce zcela vymizela, jako např. tetřev hlušec nebo jeřábek lesní.

MÍSTNÍ MŇAMKY

Michaela Bugrisová #BackPackLady

Jsem vášnivá cestovatelka, která miluje lidi, autentičnost, tradice a dobré jídlo. Zavedu vás na méně známá, či skoro zapomenutá místa a veselice a ochutnáte se mnou místní speciality.

VARNSDORFSKÝ PIVNÍ ZABIJÁK

Kocour z Varnsdorfu postavil vlakovou zastávku, odkud posílá výletníky do svého pivovaru. Chřtán jim proleje pivem a poté je uloží ke spánku do vagonu na dvoře. Ne, vážně nejsem opilý. Totiž ne tolik, abych ještě nedošla na vyhlášený větrník, který pečce vyučený kuchař.

Na první pohled ponurý Varnsdorf mě překvapil hned dvakrát. Sotva vyskočím z vlaku, čuším na ceduli Varnsdorf pivovar Kocour. Jeho majitel postavil zastávku na vlastní náklady, aby si u něj mohl dát pivo opravdu každý. A není divu. Při pohledu na výčep s širokou nabídkou piv, která vaří přímo před vašima očima v areálu restaurace, by mohlo být leckterému návštěvníkovi s klíčky od auta v kapse smutno. Proto jsem také přijela veřejnou dopravou, a můžu jich tak ochutnat hned několik. Víšňový ležák má na jazyku příjemnou chuť, ale když polknu hlt Sumečka, zkřívím obličej. Na můj vkus je moc hořký, ale hosté si ho dost pochvalují.

Dvaatřicet stupňů k vrcholu

Vaří tady i jednoho zabijáka. Se svými 14,5% alkoholu se řadí pivo s názvem K32 k jedněm z nejsilnějších pivních speciálů na světě.

Ustelte si ve vagoně!

Pokud to s konzumací přeženete a netrefíte už domů, nezužte. Od jara do podzimu mohou návštěvníci Kocoura využít možnost ubytování v netradičních podmínkách. K dispozici přímo v areálu pivovaru jsou totiž dva lůžkové vozy s celkovou kapacitou 60 lůžek, k tomu veškeré hygienické zázemí v blízkosti vagonů. Jedna noc přijde nocležníka na 470 korun, dva se vyspí za 840 Kč. V ceně je zahrnuta snídaně a využití hygienického zázemí. Další info najdete na <http://www.pivovar-kocour.cz>.

Název je odvozený od druhé nejvyšší hory světa K2, protože tento pivní speciál patří k vrcholnému umění zdejších sládků, číslůka 32 odráží stupňovitost speciálu.

Uznávám, že nejsem dobrý pivní degustátor, ale rozhodně mám čuch na lidi, kteří dělají byznys srdcem. Pivovar Kocour má duši. Stačí se jen rozhlédnout. Z unikátního pivního orloje vyjždí každou hodinu půllitr piva. Pan majitel je sice pivní nadšenec, ale bystrému oku neunikne ani jeho zapálení pro železnici. Tak proto ta zastávka a lůžkové vagony! Na závěr ochutnám ještě kocouří citronovou limonádu. Jsem zvědavá, jestli se po ní budu taky tak šklebit. Ale ne, je suprově jemná a o fous lepší než kdejaká jiná!

Větrník Dlask? Prostě mlask!

Jsem překvapená, že mě téměř každý obyvatel města, kterého se ptám na dobrou místní mňamku, posílá na úžasný větrník do Café Dlask. Kavárnu lze velmi lehce přehlédnout, ale když půjdete po čuchu, nemůžete ji minout! Seběhnu pár schůdků k velmi nenápadným vchodovým dveřím. Člověk by si myslel, že tudy vstupuje do bytových prostor. Nádherná vůně kávy a čerstvě napečených zákusků mě pleskne do obličeje. Zbystřím a vykračuju k vitríně, ve které už z dálky zahlídnou gigantický větrník. Ten za malou chvíli držím v obou rukou jako hamburger. Zakousnu se a vzápětí se dostaví pocit nekonečného blaha, mňám! Lidi, sem musíte jet!

V rohu kavárny mě pobaveně sleduje pán. On je to vlastně pořádný kus chlapa. Jeho vypapaný pupíček jako by naznačoval, že by to mohl být samotný cukrář Dlask. Popadne židli a už sedí u mého stolu, kde se z něj snažím vyloudit recept na úspěch. Jeho příběh mě příjemně šokuje. Původně se totiž vyučil kuchařem, ale během praxe vyzkoušel cukrářinu, která mu přirostla k srdci a dnes ho živí. A víte, proč je Dlaskův větrník vyhlášený široko daleko? Jednoduše proto, že původní recepturu větrníku vylepšil podle vlastní chuti. ■

Z OKNA VLAKU

Opravená kaple Tří otců

← → Mikulášovice d. n. – Mikulášovice střed

V roce 2013 byla za bezmála půl milionu korun opravena kaple Tří otců v Mikulášovicích. Ve městě stojí od roku 1710, kdy ji nechali postavit na své náklady tři otcové ze sousedství. Až do konce druhé světové války sloužila jako zvonice pro dolní část Mikulášovic. Zvonilo se v ní v poledne a v létě v 19 a v zimě v 17 hodin, nebo když někdo umřel. Při své jízdě městem se u ní také zastavovali Velikonoční jezdci. Po odsunu Němců se o kapli nikdo nestaral a chátrala.

1
km

Muzeum nožířské tradice

← → Mikulášovice d. n. – Mikulášovice střed

V areálu firmy Mikov v Mikulášovicích se nachází Muzeum nožířské tradice. Expozici si mohli návštěvníci poprvé prohlédnout 12. května 2012. Přibližuje vývoj nožířského průmyslu v Čechách, jehož kolébkou jsou právě Mikulášovice. Na výstavě uvidíte dobové fotografie, různé historické nože, tzv. ukázkové nože s řadou čepelí a železek a nechybějí ani rarity vyrobené na zakázku, jako např. 60 cm dlouhý zavírací nůž. Za vstupné do muzea zaplatíte 100 Kč.

2
km

Kostel svatého Mikuláše

← → Mikulášovice d. n. – Mikulášovice střed

Dominantní stavbou Mikulášovic je kostel sv. Mikuláše postavený v letech 1743 až 1751. Věž kostela, kterou v roce 1842 zničil požár, se podařilo obnovit v letech 1862 až 1863. Ochoz třípatrové věže, kam lze vystoupat po 178 schodech, je ve výšce 60 m. Pod kostelem se nacházela prostorná hrobka, která byla za války přestavěna na protiletectký kryt. V roce 1991 se do kostela vloupali zloději a odnesli mnoho cenných věcí. Rozbili i skleněnou rakev sv. Gaudencie.

3
km

Po kolejích na výlet KRAJINOU POD VLČÍ HOROU

Pěkné výhledy na zvlněnou krajinu ozdobenou rozhlednami a malebnými kapličkami. To nabízí trať mezi Mikulášovicemi, Brtníky a Rumburkem, po níž se můžete svézt moderními motorovými vlaky.

Text: Tomáš Rezek

Trať z Mikulášovic přes Panský a Brtníky do Rumburku byla uvedena do provozu v roce 1902 pod názvem Severočeská průmyslová dráha (Nördböhmische Industriebahn). Tehdy propojovala obce plné továren. Dnes už po ní nákladní vlaky nejezdí, využívají ji hlavně turisté. Od všech stanic a zastávek na trati, kterou v jízdním řádu najdete pod číslem 084

(s odbočkou do Krásné Lípy), vedou totiž značené trasy k zajímavým výletním cílům. Jedním z neoblíbenějších je vrchol hory Tanečnice s nejseverněji položenou rozhlednou u nás. Osmiboká kamenná rozhledna byla postavena v letech 1904–1905. Vydat se k ní můžete od dolního nádraží v Mikulášovicích po modré turistické značce (3,5 km). Na přelomu roku vystupují výletníci z vlaku hlavně na zastávce Brtníky a putují obdivovat krásu

nedalekých ledopádů, které patří k největším zimním atrakcím Národního parku České Švýcarsko (3 km). Od zastávky Panský vede žlutá turistická značka k rozhledně na Vlčí hoře (1,5 km). Pokud vystoupáte po 64 schodech do její prosklené vyhlídky, odměnou vám bude pohled z ptačí perspektivy na Labské pískovce, Lužické hory a při dobrém počasí i na Krkonoše nebo České středohoří. Na Vlčí hoře se lze napojit na Köglerovu naučnou

Kaple Nejsvětější Trojice

← → Mikulášovice horní nádr. – Brtníky

Ještě před tím, než vlak za Mikulášovicemi zmizí v hustém lese, ukáže se vám po levé straně kaple Nejsvětější Trojice. Jde o největší mikulášovickou kapli, postavenou na neobvyklém trojúhelníkovém půdorysu, který symbolizuje trojedinost Boha. Barokní kaple z pískovcových kvádrů byla dokončena v roce 1742. Tři oltáře ve výklencích zdobily obrazy s církevní tematikou. Po roce 1945 kaple pustla a z jejího vybavení se do současnosti nic nedochovalo.

**8
km**

Podstávkové domy v Brtníkách

← → Brtníky – Panský

Po celé trati uvidíte z vlaku tradiční dřevěná stavení typická pro česko-německé pomezí – podstávkové domy. Pěkně udržované příklady lidové architektury můžete spatřit například ze železničního mostu v Brtníkách, pokud budete mít místo u okna nalevo ve směru na Rumburk. Ale ani v případě, že budete sedět na opačné straně, nemusíte litovat. Naskytne se vám totiž výhled na Křížový vrch s kaplí Nejsvětější Trojice a opravenou křížovou cestou.

**11
km**

Rozhledna na Vlčí hoře

← → Brtníky – Panský

Krátce po založení Horského spolku pro nejsevernější Čechy, který vznikl v roce 1885 v Krásné Lípě, se jeho členové rozhodli upravit vrchol nedaleké Vlčí hory a vybudovat na ní dřevěnou turistickou chatu. V roce 1888 se na Vlčí hoře začalo také se stavbou 12 m vysoké cihlové rozhledny, která byla dokončena následující rok. Současnou podobu a výšku 19 m získala rozhledna až v roce 1908, kdy jí přibyla krytá nástavba s prosklenou vyhlídkou.

**12
km**

stezku a dojít po ní až do Krásné Lípě (dalších 6 km). Jestli pojedete vlakem až do Rumburku, po prohlídce centra města s klášterem a loretánskou kaplí se můžete vypravit po modré k další rozhledně – k patnáctimetrové válcové věži na Dymníku (3,5 km). ■

TIP

Z Mikulášovic přes Panský a Brtníky do Rumburku a zpět se můžete projet vlakem o víkendech a svátcích. Pokud si chcete dopřát jedinečnou vyhlídkovou jízdu pohodlnými moderními vlaky po krásách Českého a Saského Švýcarska, zkombinujte jízdu linkami U28, tj. Dráhou národního parku, a U27. Z děčínského hlavního nádraží se svezte jednotkou Desiro přes Bad Schandau, Sebnitz a Dolní Poustevnu do Mikulášovic. Na dolním nádraží v Mikulášovicích předsedněte do motorové jednotky RegioShark, která vás provede kolem Vlčí hory do Rumburku. A jakou jízdenku vám doporučíme? Pro rodinný výlet se vyplatí **Skupinová víkendová jízdenka** region Ústecký za 279 Kč, na níž mohou cestovat vlakem o víkendu a ve státní svátek dva dospělí a až tři děti do 15 let. Více se o této jízdence a její platnosti dozvíte na www.cd.cz, kde si také vyhlédáte nejvýhodnější vlakové spojení.

BAD SCHANDAU

Lázeňská perla s rekordní svíčkou

Každý rok přilákají do saského Bad Schandau (česky Lázně Žandov) tisíce turistů především dvě turistické atrakce – romantická tramvajová trať Kirnitzschtalbach a unikátní historický výtah s věží Ostrau Turm zapsanou do Guinessovy knihy rekordů.

Text: Tomáš Rezek

Už od zastávky Krippen se můžete z vlaku kochat pohledem na malebné lázeňské město rozprostřené na pravém břehu Labe. Z vlaku ale vystupte až na nádraží v Bad Schandau. Jak hlásí červený nápis na jeho budově, jde o „Nationalpark-Bahnhof“, tedy Nádraží Národního parku Saské Švýcarsko, a tak v něm nechybí informační centrum, kde získáte spoustu prospektů s tipy na výlet, a to i v češtině. Od nádraží můžete sejít po schodech k přívozu, který jezdí každou půlhodinu. Loď vás dopraví na protější břeh na městské nábřeží u kostela. Jedna jízda stojí 1,50 €, jízdenku pro cestu tam a zpět (Hin- und Rückfahrt) koupíte za 2,00 €. Na nábřeží jsou na dlažebních kamenech vyznačeny malé rysí stopy. Značí Rysí stezku určenou hlavně rodinám s dětmi. Má šest zastavení a dá se projít asi za dvě hodiny. Informační tabule jsou v němčině i v češtině. Stezka vás dovede k technické památce – k historickému osobnímu výťahu s ocelovou věží, který byl postaven v letech 1904–1905.

K nejromantičtějším zážitkům, které si můžete dopřát v Saském Švýcarsku, patří projížďka tramvají Kirnitzschtalbach údolím říčky Křinice.

U horní stanice historického výťahu v místní části Ostrau se nabízejí poutavé výhledy na lázeňské město a údolí Labe.

Historický výťah s 50 metrů vysokou věží (Ostrau Turm) je od roku 1997 zapsán do Guinessovy knihy rekordů jako největší stavba světa ve tvaru svíčky. U horní stanice výťahu se nachází výběh s živými rysy.

Křinickou tramvají až k vodopádu

Od šestého zastavení Rysí stezky u vyhlídky Karls Ruhe se můžete vydat do lázeňského parku (Kurpark). Z něj odjíždějí tramvaje Kirnitzschtalbach. Zavezou vás údolím říčky Křinice až k Lichtenhainskému vodopádu. Po roman-

tické osmikilometrové trati jezdí tramvaje od roku 1898. Kirnitzschtalbach přečkala 2. světovou válku i povodně v roce 2010, kdy rozvodněná Křinice poškodila trať i část vozidlového parku. Po opravách, které trvaly déle než dva roky, byl provoz opět obnoven 14. prosince 2012. Všechny zastávky jsou dobrým výchozím místem pro pěší túry. Na konečné Lichtenhainer Wasserfall se můžete bavit padající vodou z vodní nádrže vybudované už v roce 1830. Jízdenky (základní stojí 5,00 €, celodenní 8,00 €) koupíte u průvodčího. ■

Spojení

Vlakem do Bad Schandau

Z Prahy, Ústí nad Labem nebo Děčína se můžete svést do Bad Schandau vlaky EuroCity, které jezdí každé dvě hodiny. Z děčínského hlavního nádraží vás do místa dopraví také osobní vlaky vedené jako linka U28, známá rovněž pod názvem Dráha Národního parku (Nationalparkbahn). Na ní je nasazována jednotka Desiro, v níž nechybí dětský koutek, wi-fi nebo elektrické přípojky. Nejvýhodnější spojení si vyhledáte na www.cd.cz nebo přes aplikaci Můj vlak.

Rada:

Vepřová panenka je minutkové maso a sluší mu, když zůstane uvnitř trochu růžové, pak je šťavnatější. Postupujte proto při vaření hbitě, rychle a zbytečně maso v teple netrapte. Čím déle ho budete upravovat, tím bude tužší a méně šťavnaté.

RYCHLÍKOVKY

S JANOU FLORENTÝNOU ZATLOUKALOVOU

VEPŘOVÉ NUDLIČKY S PÓRKEM

Čím víc propuká jaro, tím větší je chuť na něco zeleného. Ale ne vždy už je k dispozici zelená nadílka z letošní sklizně. A tak si vám dovoluji nabídnout minutkový vyprošťovák, do kterého použijete poslední zásoby pórků.

Pórek v tomto receptu zvládne zastat jak roli cibule, která vylepší chuť základu pro rychlou omáčku, tak i nositele zelené a svěží barvy. A to všechno jen proto, že se dá před vařením rozdělit na bílou a zelenou část a každou z nich použít do jídla v jinou dobu. Bílá část se stihne pěkně podusit doměkka, zatímco zelená přijde do pánve později a zachová si díky tomu svěžest.

Pokud nevíte, jak pórek správně očistit od hlíny, udělejte to takto: odřízněte spodek s kořínky a zavadlé nebo poškozené konce

listové nati. Můžete sloupnout i horní vrstvu pórků, pokud už má to nejlepší za sebou. Nyní rozřízněte připravený pórek tam, kde světlá část přechází v tmavou, zhruba v polovině. Světlou část opláchněte a nakrájejte nadrobno jako cibuli. Oproti tomu zelenou část rozkrojte podélně na poloviny a rozeberte na jednotlivé listy. Ty důkladně, jeden po druhém, pečlivě a ze všech stran, opláchněte ve vodě a zbavte je všech zbytků kamínků a hlíny. Teprve po této очистě můžete pórkovou nať nakrátet na tvary, které jsou

požadovány v receptu, obvykle na nudličky. Následující kombinace surovin vás myslím nadchne dostatečně. Jednak smetanovou omáčku miluje každý a pak taky zaručeně funguje chuťová kombinace hořčice, medu, vepřového masa a pórků. Jako přílohu můžete použít cokoli, co se ke krémovým omáčkám hodí: rýži, špecle, bramborové noky, kuskus, bulgur, dokonce i quinou.

Tak ať vám vaření v kuchyni i krajina za okny vlaku půvabně ubíhají.

Florentýna

PRO 4 OSOBY | 600 g vepřové panenky | 2 lžíce oleje nebo sádla | 1/2 lžičky soli | 2 lžíce plnotučné hořčice | 1 lžíce medu | 1 větší pórek nebo 2 menší | 1 kelímek smetany ke šlehání

1 Vepřové maso zbavte všech povrchových blan, které mají stříbrnošedou barvu. Nestihly by v rychlosti tohoto receptu dostatečně změkhnout. Poté maso nakrájejte na centimetrové plátky a ty pak ještě na nudličky. Promíchejte se solí a nechte chvíli odpočinout. Pórek očistěte, bílou část podélně rozčtvrtě a nakrájejte na větší kostičky, zelenou část na tenké nudličky.

2 Co největší pánev rozehejte na poměrně silném plameni, nalijte do ní olej, a jakmile bude horký, přidejte do pánve maso a rozložte ho po celém dně v jedné vrstvě. Nechte minutu nebo dvě (nebo déle) velmi zprudka opékat, až zespodu zezlátne. Potom maso kousek po kousku obraťte a opět počkejte na zezlátnutí.

3 Do pánve k opečenému masu přisypte bílou část pórků a nechte ho zavadnout a změkhnout. Smetanu promíchejte s hořčicí a medem, a jakmile začne v pánvi hrozit připalování, vlijte do ní připravenou smetanovou směs. Nechte 2-3 minuty povařit, aby se smetana částečně odpařila a zhoustla. Pokud je to potřeba, ještě dosolte.

4 Na poslední minutu vaření omáčky přidejte do pánve zelené nudličky pórků, promíchejte a nechte je částečně změkhnout. Pak už zbytečně netrapte ani maso, kterému dlouhá úprava nesvědčí, ani pórek, rozdělte jídlo na talíře a podávejte s oblíbenou přílohou vaší volby. Nezasekněte se pod vlivem dojetí příliš dlouho, toto jídlo by nemělo na strážníky čekat.

AUTHOR MARATON TOUR 2017

- 15. ročník Author Maraton Tour
- pohodové sportovní vyžití pro celou rodinu
- servis kol před závodem a během něj
- 10 hlavních závodů
- zajímavé přírodní lokality
- doprovodný program pro děti

GENERÁLNÍ PARTNEŘI

HLAVNÍ PARTNEŘI

WWW.AUTHOR.EU

Soutěž

Zašlete nám vyluštěnou
tajenku a vyhraje hodinky!

Správnou odpověď zadejte
do formuláře pod příslušným
odkazem na www.cdprovas.cz/souteze
do 13. dubna 2017.

KŘÍŽOVKA

POMŮCKA: AZOR, IKAT, MAON	DÍL	ÚŘAD (ZASTAR.)	OBYVATEL ČÁSTI ČR (OBEČNĚ)	2. ČÁST TAJENKY	VERDIHO OPERA	SPZ KLATOV	◆	ODVINUTÁ	RÁZOVITÝ KRAJOVÝ ODĚV	BULHARSKÉ POHOŘÍ	CHEMICKÁ ZNAČKA ANTIMONU	ZKRATKA PRO ELEKTRO- FORÉZU	ŠERMÍŘSKÁ ZBRÁN	◆	TAHLE	OBEČ U DOMAŽLIC	ČIPERNÍ
NA KTERÉ MÍSTO							REVÍR							CVIK NA HRAZDĚ VELMI DŮLE- ŽITÁ OSOBA			
AMORTI- ZOVAT							POSTUPOVA- TI S MÍČEM (PŘI KOŠÍKOVĚ)										
DĚN VTÝDNU (SLOV.)							ŠATNÍ MOTÝLEK KONEC				ZNAČKA FRITOVA- CÍHO OLEJE						
◆	STÁTNÍ PEDAGOG. NAKLADA- TELSTVÍ	JAPONSKÁ POTÁPEČKA IRSKÁ REP. ARMÁDA				ŽENSKÉ JMÉNO PATŘÍCÍ SONĚ					3. ČÁST TAJENKY						
ŠEDIVÝ (KNIŽNĚ)					VTÁHOVAT DO SEBE VADA ČOČKY				JIHNOT								
HNOJIT Z LETADLA																	
NACHÝLENÁ																	
◆	PROUD	A SICE	ARABSKÉ KNÍŽECTVÍ HRDINA (KNIŽNĚ)														
POVRCH ATLETIC- KÝCH DRAH							JUBILEJNÍ	VČELÍ PRODUKT	FILIPÍNSKÁ SOPKA								
HLAVA RODINY					OSMIVESLICE ŠÍČÍ VLÁKNO												
ZÁMOTEK						PULZ BEZCENNÁ LÍBIVÁ VĚC											
◆	TURECKÝ NAKLADNÍ ČLUN	JMÉNO BÝV. NĚM. TENISTKY HUBEROVÉ	ŽENSKÝ ÚČES KEPR														
BOHATĚ DUŽNATÝ							SLOVENSKÉ HISTORICKÉ ÚZEMÍ	NÍŽKÁ DŘEVINA	SPOJKA	NEMÁČET VLÁZNI	◆	ŠTĚRBINKA	VLASATICE	OZNAČENÍ AKKUMULÁTO- ROVÉHO EL. NÁRADÍ	ITALSKÉ MÍSTO SE ŠÍKMOU VĚŽÍ	JMÉNO PŠÍKA	NATO MÍSTO (ZASTAR.)
DOMÁCKÝ ANETA					HŮL SE SEKYRKOU PŘÍSTROJ K MĚŘENÍ						STĚCÍ PO KAPKÁCH						
SLOVENSKÝ KROMĚ						DOBŘE (Z LATINY) POCÍTOVATI					SLEVÁREN- SKÁ FORMA NAHOTA (KNIŽNĚ)						
1. ČÁST TAJENKY				N													
◆	KRÁTKÝ ZIMNÍ KABÁT (V NÁŘEČÍ)	OPĚT (SLOV.)	NIKOLÍ POZDĚJÍ RADIOAKTIV- NÍ PRVEK					HRBOL ASIJSKÝ JELEN						SLOV. VÝRAZ PŘIROVNÁNÍ ZPŮSOB BAR- VENÍ TKANIN			
MODRÝ JEDNO- KLONNÝ NEROST							USUZO VATI ODHAD								TAMTA	ELEKTRICKÝ NABÍTÁ ČÁSTICE	NEMOC KLOUBŮ
GARANTO- VATI								JEDNO- DUCHÝ KRÝSTA- LOVÝ TVAR									
OMAK (ŘIDČ.)					NERVOVÝ ZÁŠKUB			PŮVODNÍ NÁZEV DUKLY					CYKLO- HEXANON				
ČASNÝ					STAVEBNÍ IZOLAČNÍ LEPENKA			SPZ TÁBORA				ASIJSKÝ STROMOVÝ SAVEC					

VYHRAJTE
HODINKY PRIM KLASIK ČD

od jediného českého výrobce
hodinek tradiční značky PRIM.

Ideální hodinky pro všechny
milovníky železnice!

MANUFACTURE
PRIM
1949

JEDINÝ ORIGINÁL
www.prim.cz

Tomáš Baťa (1876–1932) – československý podnikatel:
... (výrok v tajence).

Tajenka z minulého čísla:
Čím to je, že z těch nejspínavějších obchodů
bývá obvykle nejvyšší čistý zisk.

3

FOTOSOUTĚŽ

VOLNÉ TÉMA

Vše o soutěži na www.cdprovas.cz/fotosoutez

2

1

<http://www.cdprovas.cz/fotosoutez>

- ① Václav Malinský, 25 let Život v barvách
- ② Peter Čech, 34 let Zvědavost
- ③ Alžběta Huclová, 23 let Goodbye Summer

KOLOŽUK

9

MILOVNÍK RÁMUSU

František Nechranický

Každý máme nějakou úchylku.

Některý jsou společensky akceptovatelný, třeba jako sbírání známek nebo fandění nějakému mančaftu. Další jsou divný až nenormální. Znal jsem třeba strojvedoucího, který si zakládal na tom, že jezdí na čas. A když se to prostě nepovedlo (což zase nebyl takovej problém), cestou z depa šlapal na všechny kulatý kanály a v tu chvíli si přál, aby se při další šichtě lépe dařilo. Ale pozor! Jenom na kulatý, když omylem šlápnul na hranatej, vrátil se, napsal na něj nohou číslici čtyři a třikrát si odplivnul. Hranatý kanály prej nosej smůlu a tohle byl rituál, jak tu kletbu zrušit. No prostě divnej zvyk, ale protože jinak nevykazoval žádný znaky psychického narušení, dojezdil na mašině až do důchodu. Těch kanálů ale musel obšlápnout snad milion.

To můj parták a jmenovec Fanda Hruška byl jinej kanón. Po pracovní stránce byl v pohodě. Veselá kopa, makal jako šroub a bylo na něj spolehnutí. Tedy jen do té chvíle, než přijela mašina přezdívaná Bardotka. Ta svou přezdívkou dostala podle bujných tvarů čelních partií lokomotivní skříně, které při jisté míře (podle mě opravdu velké) představitosti evokovaly poprsí Brigitte Bardot. Mašina totiž vznikla v první polovině 60. let, tedy v době, kdy byla tahle francouzská herečka sexsymbolem pro chlapy celého světa včetně „izolovaného“ Československa. Jenže Fandu tolik nevzrušovaly tyhle „prsa“, ale nesnesitelný randál, který mašina ve výkonu vyluzovala. První kusy totiž neměly tlumiče výfuků a šestiválec s písty o průměru 31 centáků dokázal rozvibrovat nejen okna naší šatny, ale i hladinu v lahvi sodovky za nimi. Když přijela Bardotka a měla nedej bože posunovat, všichni už si připravovali hlasivky na přeřvávání, jen Fanouš stál oněmělý co nejbliž mašině a omámeně napíнал slechy. Když mu to nestačilo, škemral u řídy, aby tu bestii vyhnal do otaček i během stání. Jo, pár takových magorů se našlo, proto bylo velký štěstí, že k nám na sever tyhle stroje zajížděly jen velmi zřídka.

Tohle všechno by se ještě dalo jakž takž pochopit, ale u Fandy se začaly postupem času projevovat – stejně jako u jiných závislostí – těžší příznaky. Koupil si u „větví“ na tržnici magneták a skoro každý volno jezdil do Jeseníků, kde tyhle mašiny zdolávaly se zátěží velký stoupaní a patřičně při tom „štěkaly“, jak Fanda říkával s opojením v očích. Všechno si to nahrával na pásku a pak doma pouštěl při různých činnostech. A tím myslím nejen domácí práce, ale i intimní chvíle na lůžku se svojí ženou. Nějakej čas to fungovalo a manželka byla prý i spokojená. Je to sice hodně zvláštní, ale netlumená Bardotka reprodukována magnetákem na peříňáku prý zvyšovala Fanoušovo libido bytelně. Asi po roce ale přišel milovník rámusu do práce celej skleslej. Ptám se ho: „Co je?“ „Ále, nějak nám to nejde, manžel-

ka chce založit rodinu, ale já mám trošku problém, jestli mi rozumíš...“ Tak to tedy problém opravdu byl. Z Fanoušova zalíbení v brumlavých tónech se stala těžká závislost ohrožující jeho reprodukční schopnosti. „Tak jeď do Jeseníků se ženou,“ navrhnul jsem mu. „Ty jako myslíš, že bychom u toho měli... to?“ Přikývl jsem, ale neodpustil si dovětek, že se to musí dobře propočítat. Početí se přeci jen nedá napláňovat tak jednoduše jako kempování u zastávky na Ramzové.

Nevím sice, jak dlouho musel František doma svou Ivanu přemlouvat, ale faktem je, že několik týdnů po našem rozhovoru se v práci zjevil s krosnou ozdobenou karimatkou a kazeťákem. Ráno po šichtě na něj čekala manželka a vyrazili spolu vstříc opravdu nezvyklému dobrodružství. O tom, jak přesně probíhalo, se nikdy

nezmínil, nicméně pár měsíců poté bouchnul o stůl v naší šatně lahvi prvotřídního šnapsu tak hlasitě, aby si toho všichni všimli, a tohle gesto doprovodil výmluvným: „Doufám, že to bude kluk!“

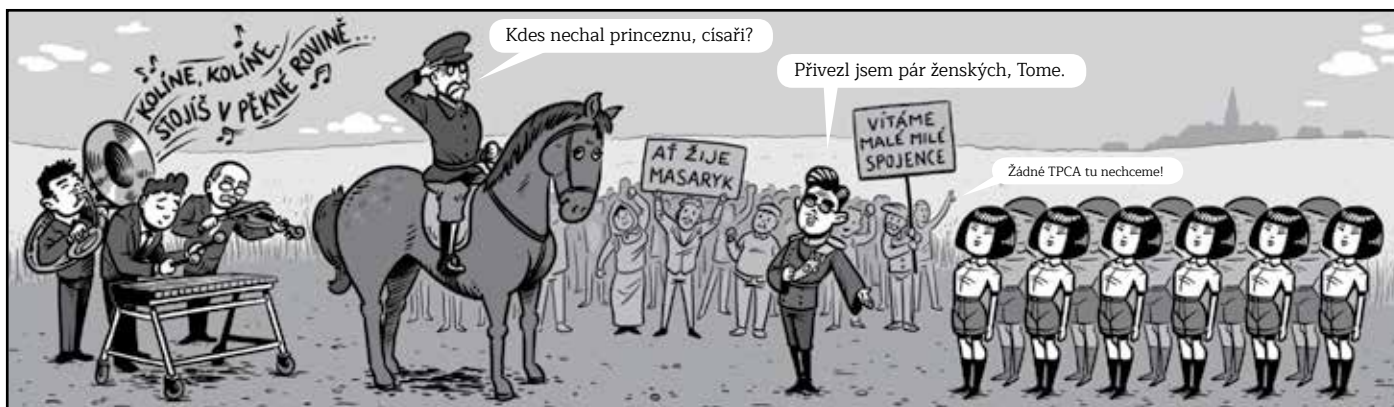
Byla to holka a na svět přišla právě včas. Léta provozu netlumených Bardotek zrovna končila a slzu nad touto ztrátou zamáčklý nejen stovky šotoušů (tedy podobných bláznů jako Fanda) z celé Evropy, ale i jeden milovník rámusu, který těmhle legendám vděčil za spokojené manželství i dceru, která mu dodnes dělá radost.

Legendy o mašinkách

2. Mikádo

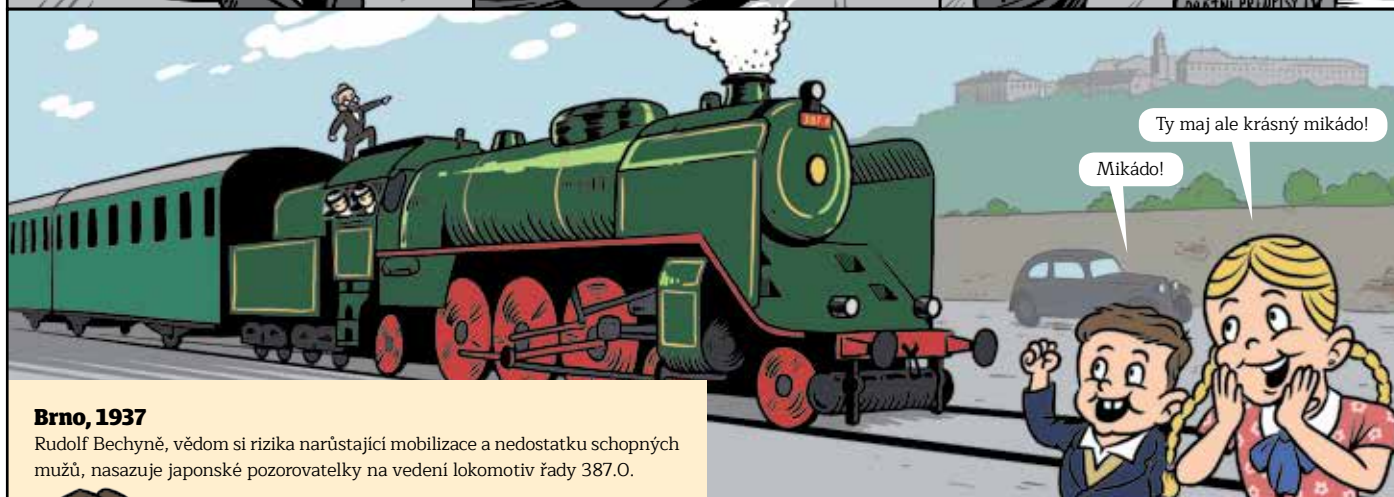
Námět: Frej
Ilustrace: Angelart

Ovčáry, 1929

Na pozvání prezidenta Masaryka přijíždí do Československa utužit přátelské vztahy japonský císař Hirohito. Jenže císaři přiděluje vrásky na čele rychle rostoucí japonská populace a rozhodne se své cesty po Evropě využít k nasazení zkušených pozorovatelek. Ty mají za úkol prověřit možnost přesunu

části obyvatelstva ze země vycházejícího slunce. Hirohito situaci nakonec přehodnocuje a podniká invazi do přeci jen bližší a větší Číny. Proškolené pozorovatelky však už v Československu zůstávají a úkolem k jejich začlenění do společnosti je pověřen tehdejší ministr železnic Rudolf Bechyně.

Brno, 1937

Rudolf Bechyně, vědom si rizika narůstající mobilizace a nedostatku schopných mužů, nasazuje japonské pozorovatelky na vedení lokomotiv řady 387.0.

Rychlíková lokomotiva řady 387.0 byla vyráběna v plzeňských Škodových závodech v letech 1926 – 1937 v celkovém počtu 43 kusů. Vedoucím týmu projektantů se stal zkušený konstruktér Oskar Dolch, který prosadil použití řady moderních prvků. Lokomotiva dosahující rychlosti až 120 km/h se osvědčila v rychlíkové dopravě na hlavních tratích, kde

sloužila déle než 20 let, poté našla své místo v osobní dopravě. Přezdívka Mikádo byla inspirována tvarem komína s korunkou připomínající tehdy oblíbený dámský účes japonského stylu. Hirohito Masaryka sice nenavštívil, ale japonská invaze do Číny byla zahájena v roce 1937. Podle některých badatelů tak fakticky začala 2. světová válka.

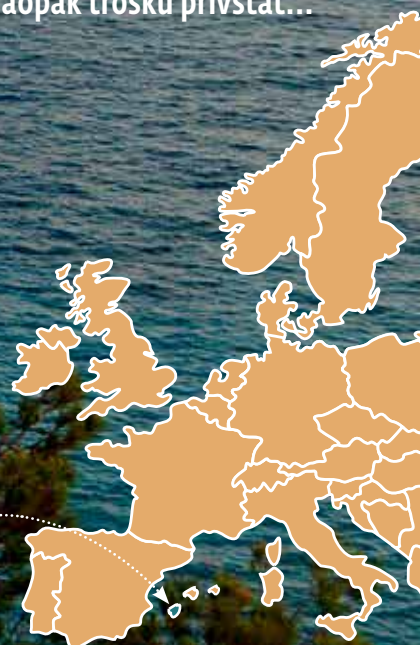
CESTOPIS
IBIZA

Text: Bronislav Jaroš, foto: autor

Malý ostrov JEDNÉ VELKÉ PARTY

Už jste snad slyšeli, že by se Ibize někdy řeklo jinak? Ibiza = party, tahle rovnice prostě platí a do povědomí turistů se vepsala vskutku hlučným písmem. Ale tento nevelký ostrov ve Středoziemním moři má co nabídnout i těm, kteří zrovna bujarým pařbám ani jednotvárnému slunění na plážích příliš neholdují. Jen se nesmíte večer zapomenout vrátit domů a ráno si naopak trochu přivstat...

Ibiza

Stát: Španělsko**Největší město:** Ibiza**Rozloha:** 572,56 km²**Počet obyvatel:** 133 702 (2012)**Jazyk:** katalánština, španělština

Sám nejsem nijak extra nadšeným či pravidelným účastníkem všemožných party, večírků a diskoték. Ani nepatřím zrovna mezi velké příznivce slunění se na plážích. Hlavně proto, že jsem ten typ, který se hned spálí, a taky kvůli neodbytnému pocitu, že za válením nemusím jezdit nikam po světě, od toho mám doma gauč nebo Máchovo jezero. A tak vás možná napadne: Co ten tam vlastně pohledává?

Na ostrov klikou

Možná vám výsledná kombinace letů Praha – Paříž – Ibiza – Barcelona (s dvoudenní zastávkou) – Girona – Eindhoven – Brno bude znít krkolomně, ale věřte, že návaznost i cena byly perfektní. Tedy pokud vám nevaří strávit noc na letišti, ať už kvůli brzkému rannímu letu nebo protože čekáte podobně brzký přílet dalších spoluvýletníků. Na Ibize má letištní spánek hotelové parametry, je tu klid, můžete se natáhnout na dlouhých lavicích, nikomu nijak zvlášť nevaříte a spíte jako v bavlne. V Barceloně mě coby nocležníka na zpáteční cestě čeká podstatně méně přívětivé prostředí. Mezi kovovými sedačkami mají instalované pro spánek nepohodlné přepážky, a lehnete-li si na zem, ráno v pět vás vzbudí ochranka. Dost ale o spánku, kvůli němu tu jsme.

Kolumbovo vejce, skulptura, která stojí v Sant Antoni de Portmany.

Na Ibize můžete samozřejmě využít hromadnou dopravu, ale vyplatí se uvažovat o pronájmu nějakého povozu, nestojí to žádný majlant a za den či dva můžete pohodlně probádat to nejpodstatnější, co ostrov nabízí. Vždyť na délku měří asi čtyřicet kilometrů,

rů, na šířku o polovinu méně, a tak není nijak složité dopravit se z jednoho konce na druhý. To byla pro dnešní den i strategie, kterou jsme zvolili. Naše skupinka čítá pět osob namáčkanych v malém Chevroletu Spark a dvě osoby na skútru...

Lišák Kolumbus

Jízdu začínáme ve městě Sant Antoni de Portmany, které jsme zvolili jako naši základnu. Ostatně hlavně proto se kdysi rybářská vesnice tak rozrůstá – ostrov musí pokrýt nároky bujícího turismu. Dnes moderní resort a druhé největší město ostrova je trochu skoupé na pamětihodnosti, snad kromě Kolumbova vejce, což je taková skulptura tyčící se uprostřed hlavního kruhového objezdu. Stojí tu někdy od roku 1990 a odkazuje na zdejší pověst, že prý odtud nejslavnější mořeplavec všech dob pochází. A proč vejce? Asi ten příběh znáte, ale radši jej stručně připomenu.

Onehdy prý Kolumbovi tvrdili, že jeho nejvýznamnější cesta není až tak záslužná, neboť kdokoli mohl ten objev učinit, mít čas a prostředky. A na to objevitel Ameriky lišácky vyzval své kritiky, ať postaví vajíčko na špičku. Těm se to ne a ne podařit, tak vzal Kolumbus vajíčko, naťuknul jej na špičku a postavil jej. Mohl na to přijít kdokoli před Kolumbem, ale nestalo se tak. Jinými slovy, po bitvě každý umí být generál, mohlo by znít ponaučení z tohoto příběhu. Jinak v Sant Antoni je vyhledáván ještě takzvaný West End spolu s ulicí Carrer Santa Agnès, tady se zastavíme ale až večer, abychom pasovali do rovnice uvedené v úvodu.

Co na Ibize?

Ibiza patří spolu s Formenterou a dalšími malými přilehlými ostrůvky do ostrovní skupiny zvané Pityuské ostrovy, které jsou zase součástí španělského souostroví Baleáry. V rámci této ostrovní skupiny se Ibiza co do velikosti řadí na třetí místo za Mallorcu a Menorcu. V hlavním městě najdete historické centrum zapsané v seznamu UNESCO, stejnou organizací je zaštiťováno i přírodní park na jihu ostrova s jedinečnou faunou, flórou a solnými pláněmi; můžete vyrazit na túru podél skalnatého pobřeží nebo na nejvyšší horu ostrova, navštívit farmy ve vnitrozemí, vyplout na lodi při západu slunce, zastavit se na hippie trzích nedaleko městečka Santa Eulària des Riu a v něm pak vyšlápnout k pěknému kostelíku, no a odtud se poté kochat pohledem dolů. Jinými slovy, dá se tu strávit velmi pohodový a zároveň cestovatelsky intenzivní týden.

Vůz, který ten kopec dovedl i s námi zdolat.

Santa Eulària des Riu

Pouliční hippie trhy

Kola našich povozů jsme namířili do Santa Eulària des Riu a také na nedaleké hippie trhy, kde si na své přijdou třeba příznivci Boba Marleyho a fanoušci všeho možného kuřiva. Samozřejmě tady seženete i obdobné zboží jako na všech jiných trzích různě

OSTRŮVEK BY MOHL
BÝT SÍDLEM SIRÉN A VÍL
Z HOMÉROVY ODYSSEY NEBO
OBRA Z MÍSTNÍ BAJKY.

po světě, šperky, kusy oblečení nebo kabelky a něco dobrého k snědku a pití. Tento trh je jedním z nejvyhlášenějších na Ibize a nese název Hippy Market Punta Arabí. Asi nepřekvapí, že jeho historie sahá do 60. let minulého století, kdy se na ostrově, v té době turistům zdaleka ne tolik známém jako dnes, usadili příznivci hnutí vyznávajícího volnou lásku, mír, dlouhé vlasy či LSD.

Samotný vznik „marketu“ se pak datuje do roku 1973, když prý hippies dostali nabídku od manažerů hotelového klubu „Punta Arabí“ prodávat zde své ručně vyráběné předměty. „Na začátku tu bylo jen pět stánků. Jeden s chutným pečivem, v dalším paní z ostrova Formentera prodávala pletené svetry z vlny jejích vlastních ovcí, dále tu byl chlapec se štěňaty, děti vyměňující hračky a muž s indickými šperky. Dnes je tu na pět set stánků a o srpnových středách sem zavítá i několik tisíc lidí za den,“ chlubí se organizátoři trhu.

Hippy Market nedaleko Santa Eulària des Riu

Takový pěkný marihuanový stánek s různými suvenýry a v neposlední řadě potřebami nezbytnými ke kouření na různé způsoby najdete málokde. Ale do naší rovnice pasuje. Různé zapalovače, skleněčky, bonga, papírky k balení a ani nevím, co všechno dalšího, a snad ani, k čemu co slouží. Zaujal mě pěkný malý zápisník s nápisem Ibiza a různé barevnými lístečky, načež mě prodavač vybídl ke koupi více kusů. Prý tohle množství balících papírků přece musím za dva dny vyhulit. Tak asi takový jsem znalec tohoto oboru. Moc rád bych vám to všechno vyfotografoval, ale pánové za pultíkem se tvářili přece jen trochu přísně a odmítavě k podobnému konání.

Městečko Santa Eulària des Riu leží na východním pobřeží a jeho dominantou je malebný bílý kostelík z 16. století stojící na kopci zvaném Puig de Missa. Místní zde

Nekonečná party

ZA DEN ČI DVA MŮŽETE POHODLNĚ PROBÁDAT TO NEJPODSTATNĚJŠÍ, CO OSTROV NABÍZÍ.

prý postavili kostel už dřív jako ochranu před piráty, ovšem jejich útoky původní stavba nevydržela. Když pak ve druhé polovině 17. století pirátské nebezpečí pominulo, pustili se obyvatelé do rozšíření obnoveného svatostánku a při slavnostních příležitostech se tu scházejí dodnes. V okolí kostela najdete fotogenické malé domky z 18. století, cestičky lemované středomořskými křovinami, romantický hřbitov, krásné výhledy dolů a pod kopcem pak

starobylý most z doby římské a za návštěvu stojí také etnografické muzeum, kde se dozvíte, jak Ibizané dříve žili.

Ostrov jako na dlani

Poté jsme se vydali na další vyhlídku, a sice přímo na nejvyšší horu ostrova zvanou Sa Talaia, jejíž vrchol se nachází ve výšce 475 metrů nad hladinou moře. Po prašné cestě se nahoru zvládl nakonec vyškrábat i náš Spark s plným obsazením. Přitom v průvodci se píše, že na takovou vyjížďku potřebujete vůz s vysokým podvozkem a pohonem všech kol, což jsme si ovšem přečetli až poté. To máte jako s tou báchorou o čmelákově, který by prý podle fyzikálních předpokladů neměl být schopen letu, ale protože to neví, tak létá. Náš Spark také nevěděl, že potřebuje pohon na všechna kola. Pokud by nás ale netlačil čas, vyšlápli bychom na vrchol určité pěšky, vždyť z městečka Sant Josep ležícího na úpatí kopce je to nějakých dva a půl kilometru, hodinka nebo dvě příjemné procházky k místu, odkud máte celý ostrov jako na dlani.

Ten nejkrásnější výhled jsme si ovšem nechali na konec, neboť mu sluší zapadající slunce. Skalitý ostrůvek Es Vedrà se vypíná z moře do výšky 413 metrů a ten výjev na pozorovatele působí přímo magicky. Není divu, že se ke skalisku váže mnoho legend a historek, ostatně vyberte si z pestré nabídky. Es Vedrà by mohl být sídlem sirén

Spojení

Vlakem na letiště

S jízdenkou VLAK+ letiště vás České dráhy odvezou pohodlně až na letiště a po návratu ze zahraničí i zpět domů, a to za zvýhodněnou cenu (sleva 25 % ze zpáteční jízdenky). Stačí si zakoupit zpáteční jízdenku 2. třídy VLAK+ letiště do cílové stanice Praha letiště/Airport a ve stanici Praha hl. n. přestoupit na autobusovou linku Airport Express (AE). Nízkopodlažní autobusy odjíždějí od Fantovy budovy, kam vás nasměrují navigační panely přímo z nástupiště, každou půlhodinu a v letní sezoně ještě častěji. Za zhruba 30 minut (dle hustoty provozu) se ocitnete přímo na Letišti Václava Havla před terminály 1 a 2. Pro zpáteční cestu je nutné si nechat na letišti jízdenku orazítkovat dle platných pokynů.

Nejrušnější party ulice v Sant Antoni de Portmany má název Carrer Santa Agnès.

Noční život

Ostrov se proslavil v 60. letech jako místo setkání hippies. Rostoucí přívál návštěvníků dal impuls k otevření mnoha diskoték, nočních klubů a barů, které přitahovaly nadšence z celého světa. První kluby byly otevřeny v 70. letech, a jak rostla jejich sláva, zvyšoval se i standard produkce, když začaly hostit nejznámější mezinárodní DJs. Noční život na ostrově se soustřeďuje zejména ve vesnicích Eivissa a San Antonio. Velmi důležitou součástí nočního života jsou četné hudební bary, kam se lidé chodí zahřát před přesunem na diskotéky, kde mohou poslouchat hudbu a tanec v uvolněnější atmosféře. Do většiny těchto klubů je vstup zdarma a nápoje stojí méně než ve vyhlášených podnicích. Začíná se v časném odpolední od 17 hodin přibližně do půlnoci, poté noční život pokračuje do rána. Spojení mezi různými oblastmi nočního života na Ibize zajišťuje Discobus, který jezdí každých 30 minut.

ANGLIČANÉ KUPUJÍ DALŠÍ RUNDY, NEBOŤ MÁM PRÝ PĚKNOU KOŠILI.

a víl z Homérový Odyssey nebo obra z místní bajky, také by to mohl být vrcholek báje Atlantidy a další teorie říká, že při jeho úpatí, někde hluboko pod hladinou, má tajnou základnu UFO. Tajemné zážitky popsal i karmelitánský mnich Francisco Palau, jenž tam někdy v polovině 19. století odplouval meditovat a hledat Boží vůli. Tak nevím, jistě prý ale je, že ostrov obývají ještěřky a snad i několik koz. Ale dost už pověstí, teď se chvíli jen kochejme. Rádi bychom se nechali unášet přímo na vlnách vyhrátého moře, ale poněkud nám brání příliv, neboť k mělčině vrhá bezpočet žahavých medúz, s nimiž je velice nepříjemné se osobně seznamovat.

Bez party to prostě nejde

Vracíme se zpět do výchozího bodu dnešního ostrovního putování. Na večer máme v místě ubytování, jehož součástí je i pěkná zahrada vybavená zahradním nábytkem a především grilem, připravený pořádný kus marinovaného masa k večeři. Jak se blíží půlnoc, vyrážíme pak ještě obhlédnout zmiňovanou party ulici Carrer Santa Agnès. A člověk přitom nemusí být až tak moc party typ, ale vyzkoušet si platnost oné rovnice je na Ibize povinností. Ostatní ulice města zejí prázdnotou, neboť patrně všichni jsou u svaté Anežky, a těžko říct, co ona by asi soudila o zdejších veselí.

Všichni jsou tu jedna rodina, náhodní lidé se v alkoholovém, marihuanovém či extázovém opojení druží, liliput v zeleném kostýmu běhá mezi nimi a přátelsky se s nimi poplácává. Mnozí tančí, aniž by k tomu potřebovali zjevné hudební tóny či rytmy, neboť ty, které se linou z bezpočtu barů hlídaných

Tahle moje košile dle slavicích anglických podnikatelů zasloužila pozvání na nějakou tu rundu.

vždy několika svalnatci, nelze zcela rozeznat. Pak jsou tu tací jako my, kteří před jedním barem sedí, popíjejí jakési barevné drinky a sledují snad i trochu nevěřičně celý ten mumraj. Prazvláštní pospolitost narušují snad jen černošští prodáváci všech možných tretek, kteří, pokud pojmu podezření, že jsou zachyceni na některé z vašich fotografií, donutí vás pod pohrůžkou násilí fotku smazat a poté vás odkáží do patřičných míst. Zboží prodávají různorodé, ale jednoho omrzí jim neustále dokola vysvětlovat, že v tuto noční dobu neupotřebíte sluneční brýle a že ani možnost nasadit si na nos umělý světélkující penis vás nikterak neláká.

Najednou přede mě bůhvíodkud přistané panák naplněný jakýmsi alkoholickým mokem. Rozhlédnu se, okolo stojí několik Angličanů ve středním věku a křičí: „You are the chosen one!“ Že prý jsem vyvolený, což několikrát opakuji, dokud jejich pozvání nepřijmu. Pocházejí z Leedsu, cosi tu slaví a pak kupují další rundy, neboť mám prý pěknou košili. A tak to tady chodí, jsme přeci na Ibize a Ibiza = party. Tak na shledanou ráno, až se z toho vyspíme. ■

Obavy z narůstajícího turismu

Ibiza trvale obývá kolem sto čtyřiceti tisíc obyvatel, které ovšem každoročně doplňuje bezpočet turistů nebo sezonních brigádníků. Statistiky přitom hovoří o narůstajícím trendu. Letos v létě britský Daily Mail otiskl článek o obavách Ibizanů z příliš velkého nárůstu počtu návštěvníků, kteří považují jejich domov za bezpečnou destinaci, kde nehrozí teroristické útoky. Šéf místního odboru pro turismus Vicente Torres tehdy prohlásil: „Více lidí na ostrově znamená také více lidí, kteří konzumují naši vodu, zdroje a životní prostředí.“ Chystá se prý proto turistická daň či kampaň za účelem výchovy turistů k ochraně prostředí. Pomoci by ale mohlo i rozptřetí turismu do větší části roku, o čemž jsem s Valentem Torreseem hovořil. Jeho cílem je nalákat návštěvníky i na jiné atrakce, než jsou slavné kluby a pláže. Pro objevování míst zajímavých přírodou či historií se může ostatně hodit i zimní období, které obvykle znamená dostupnější ceny letenek i ubytování a výrazně menší davů lidí.

Starověký most v Santa Eulària des Riu stále stojí, ale pro dopravu je určen novější most, avšak o nic méně fotogenický.

Na Sa Talaia, nejvyšším vrcholu Ibizy

RUMCAJS SLAVÍ PADESÁTINY V PÍSKU

ZVEME VÁS NA

 CIPÍSKOVIŠTĚ

POHÁDKOVÝ VÍKEND

12. – 14. KVĚTNA 2017

obří sochy z písku – zůstávají k vidění po celou sezónu

10. narozeniny písecké Sladovny
– galerie hrou otevře také nové výstavy

promítání Večerníčků

výtvarné dílny

show Cirkusu Nostalgie s kapelou Tygroo

kapely Ovoce, Voxel, Pískomil se vrací, Do naha, Lola

„Robotem rovně aneb autíčka v parku“

exhibice s workshopy na kolech

Fun Box Show a slackline

Pochod pohádkovým lesem

promítání filmů pro děti

Cipískovo dětské zábavné odpoledne

zábavný program v šapito - píseckém lese Řáholci

Noc pohádek pro děti

pouštění vodních lampionů na řeku Otavu

10. ročník závodu dračích lodí

a mnohé další

www.pisek.eu

www.cipiskoviste.cz

Bud'te i v roce 2017
vždy v obraze!
Aktuální informace o dění
na Písecku naleznete
na našem FB profilu.

1. 5. – 30. 9. Otevřené brány kostelů na Písecku

27. 5. Na kole kam oko ze Zlaté hory dohlédne

9. – 11. 6. Městská slavnost „Dotkni se Písku“

7. 7. – 26. 8. Zvíkovské divadelní léto

22. 7. Závody kolců Grand Prix Radobytce

22. 7. Jihočeskou krajinou za šunkovou vidinou

11. – 12. 8. Mirotické setkání loutek a hudby

17. – 20. 8. XXIII. Mezinárodní folklorní festival Písek

Výlety lodí po orlické přehradě

Navštivte hrad Zvíkov, zámek Orlický a vodní zámek Blatná

Zastavte se za Švejkem v Putimi

Přijed'te si užít Písecko – nejmalebnější kout jižních Čech

ČD Taxi

Pohodlně na vlak
i z nádraží

Zvýhodněná cena pro zákazníky ČD

- Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Kunovice, Liberec, Pardubice, Plzeň, Praha, Olomouc, Ostrava, Staré Město, Uherské Hradiště
- stanoviště vždy v blízkosti nádraží
- nonstop na **tel. 800 252 252**
s uvedením hesla „ČD Taxi“

www.cd.cz/cdtaxi

České dráhy
Národní dopravce

ŽELEZNICE
PRAŽSKÉ METRO
Text: Martin Harák

Opravdový železniční UNDERGROUND

Když byl 9. května 1974 v 9 hodin 19 minut otevřen první 7 km dlouhý úsek pražského metra, pojali to vládnoucí komunisté jako manifest vrcholné československo-sovětské spolupráce. Od té doby se pražské metro rozrostlo téměř desetinásobně, přibýly nové stanice, zmodernizovaly se soupravy metra. Zatímco v prvním roce provozu metro přepravilo denně 160 000 osob, dnes to je více než 1,6 milionu.

O městské podzemní kolejové dopravě začala uvažovat Praha již koncem 19. století, kdy známý železář V. J. Rott doporučil městské radě, aby při budování podzemních kanalizačních sítí využila stavebních kapacit i pro městskou železnici zaústěnou pod zem. Myšlenka nenašla pochopení a další plány na výstavbu metra předložili až v roce 1926 inženýři Vladimír List a Bohumil Bellada. Projekt s názvem „Studie rychlé městské dráhy – metra v Praze“ vyvolal naději na urychlenou stavbu podzemky v hlavním městě tehdejšího Československa. Vznikl i projekt prvních vozů metra, který řešila konstrukční kancelář firmy Ringhoffer-Tatra na pražském Smíchově. Napájení souprav se již tehdy navrhovalo pomocí třetí kolejnice tak, jak je tomu v Praze i v současné době, byť se po světě využívají i napájení například pomocí vrchního trolejového vedení. Konec nadějím přinesl květen 1941, kdy byly práce na popud okupační vlády zastaveny. Změnu nepřinesla ani léta 1947 až 1949, kdy vznikla snaha o obnovení projektu metra. Jen mezi lety 1952 a 1960 byla tajně postavena stanice na Klárově, která ale nikdy nebyla napojena na později vybudovanou síť metra.

Z tramvaje se stalo metro

Nová historie pražského metra se začala psát až v roce 1967. O dva roky dříve byla usnesením vlády schválena koncepce výstavby podpovrchové tramvaje podobné té, která je v provozu ve Vídni. V lednu 1966 začaly první stavební práce v Opletalově ulici a o rok později pokračovala výstavba první podpovrchové stanice u hlavního nádraží. Stále více se ale prohlubovaly rozpory mezi zastánci podpovrchové tramvaje a naopak „klasického“ metra. Tramvajová koncepce byla zvláště komisí sovětských expertů v čele s I. T. Jefimovem ostře

Turnikety i dozorcí stanic s výpravkou už odvál čas.

kritizována. Usnesení československé vlády z roku 1967 dalo komisi ale za pravdu – ostatně jak jinak, a tak již rozestavěné úseky bylo nutné přebudovat. Pro všechny to muselo být hektické období, protože okamžitě přestaly platit původní projekty a musely být urychleně vypracovány nové. Pozůstatkem této přestavby jsou například boční nástupiště v dnešní stanici Hlavní nádraží, které měly sloužit původně tramvajové dopravě. Velká omezení zažívali roky také obyvatelé Prahy, a to zvláště v oblasti okolo Národního muzea v horní části Václavského náměstí a pak na Pankráci, kde od léta 1968 začaly přípravné práce na výstavbě pražského metra.

Přes most Klementa Gottwalda

Vlastní ražení prvního tunelu začalo ve Štětkovské ulici na Pankráci 20. ledna 1969 směrem

Nejstarší stanice pražského metra Hlavní nádraží letos oslavila 50 let od uvedení do provozu.

k dnešní stanici Pražského povstání. Stavební práce šly poměrně rychle a v srpnu 1972 prorazili budovatelé poslední metr traťového tunelu. S velkou slávou byl v únoru 1973 otevřen tehdejší most Klementa Gottwalda přes Nuselské údolí o délce půl kilometru a v jeho tubusu byla položena dvoukolejná trať pro první linku C. Měřila sedm kilometrů a spojovala Kačerov s Florencí. První zkušební jízda byla vykonána 2. ledna 1974 a slavnostní provoz byl následně zahájen 9. května. Sám si velmi dobře vzpomínám, jak se poslední měsíce před zahájením provozu mocně „šturmovalo“ na dokončování stanic, zprovoznování turniketů a eskalátorů. Byla to politická záležitost a metro muselo být dokončeno stůj co stůj. Šlo o vysoce sledovanou stavbu a nelze zapomenout například na „zátěžové“ zkoušky eskalátorů na budoucí stanici I. P. Pav-

Technická NEJ pražského metra

- Nejdelší mezistaniční úsek: Nádraží Holešovice – Kobylisy (2,75 km)
- Nejkratší mezistaniční úsek: Hlavní nádraží – Muzeum (0,42 km)
- Nejdelší linka metra: B – délka 25,7 km
- Nejhlubší stanice: Náměstí Míru (53 m)
- Nejdelší eskalátor: Náměstí Míru (87,2 m)
- Nejdelší doba jízdy: 42 min (linka B)
- Nejnovější úsek: Dejvická – Nemocnice Motol (otevřen 6. 4. 2015)

Prototypová jednotka metra R1 při zkouškách na okruhu VUZ v roce 1973

Jednotka M1 na zkušební koleji kačerovského depa

lova, kde jsem se svými spolužáky z tehdejšího prvního ročníku dopravní průmyslovky sloužil jako pokusný králík při opakovaných rozjezdech i vypínání eskalátorové techniky. Ve stanici I. P. Pavlova byl navíc v předstihu zahájen provoz improvizovaného vlakového, energetického a technického dispečinku metra, který byl až v roce 1978 přestěhován do budovy Centrálního dispečinku Dopravního podniku hlavního města Prahy v ulici Na Bojišti.

Těžká výpomoc ze SSSR

Původně byly pro pražské metro vyvíjeny a posléze v letech 1970 a 1971 firmou ČKD Tatra vyrobeny dva prototypy elegantních jednotek metra typu R1. Vozidla byla projektována jako

lehké dvouvozové jednotky, které umožňovaly spřahování až do šesti vozových vlaků. Za normalizace přišlo ale politické rozhodnutí, aby se v Praze namísto tuzemských vozidel R1 začaly používat sovětské vozy řady E vyrobené v Mytišči u Moskvy. Šlo o zastaralé, a především výrazně těžší soupravy metra, které se vyráběly již od roku 1961. Jejich provoz si nakonec vynutil zesílení spodní desky Nuselského mostu a do tubusu musel být zabudován takzvaný roznášecí ocelový rošt. Most byl totiž původně navržen pro mnohem lehčí tramvaje typu Tat-

ra T3 nebo metro s vozy R1. Samotné prototypy metra R1 později dopadly neblaze. V lednu 1972 do sebe oba nabouraly a po nehodě byla z poškozených jednotek složena jen jedna. Ta byla vybavena namísto tlakových kolejnicových sběračů proudů pantografy a v letech 1973 až 1974 testována na železničním zkušebním okruhu ve Velimí. Po skončení zkoušek jednotka chátřala a až po roce 1981 byla převezena do Technického muzea v Brně, kde se v roce 1986 dočkala likvidace. I tak někdy končí zajímavé projekty...

Tři vozy po třech minutách

A tak čekalo na první cestující v pražském metru velké překvapení – namísto moderních a elegantních vozidel přijela do nástupišť esteticky nepěkná souprava s interiérem připomínajícím moskevské metro čtyřicátých let minulého století. Do provozu na lince C byly nasazeny nejprve třívozové, později až pětivozové soupravy označené jako typ Ečs, které měly alespoň trochu modernizované stanoviště strojvedoucího. V prvních letech navíc vlaky obsluhoval i pomocník strojvedoucího, který zapínal hlášení stanic a ovládal dveře soupravy. Při intervalu tři minuty jezdilo na první lince zprvu jen dvanáct souprav „těžkotonážníků“, později byl jejich počet rozšířen. Celkem bylo do Prahy dodáno 85 těchto vozů, které zabezpečovaly dopravu na lince C v plném rozsahu až do roku 1994. Poté začaly být stahovány z provozu a poslední vlak typu Ečs vyjel na trať koncem června 1997. Jedna opravená souprava je deponována v depu Kačerov

Pražské metro

Linka A

Délka 17,1 km, jízdní doba 30 minut, vlaky typu 81-71M
Depo Hostivař – Strašnická – Dejvická – Petřiny – Nemocnice Motol

Linka B

Délka linky 25,7 km, jízdní doba 42 minut, vlaky typu 81-71M
Zličín – Nové Butovice – Českomoravská – Černý Most

Linka C

Délka linky 22,4 km, jízdní doba 36 minut, vlaky typu M1
Letňany – Ládví – Kačerov – Háje

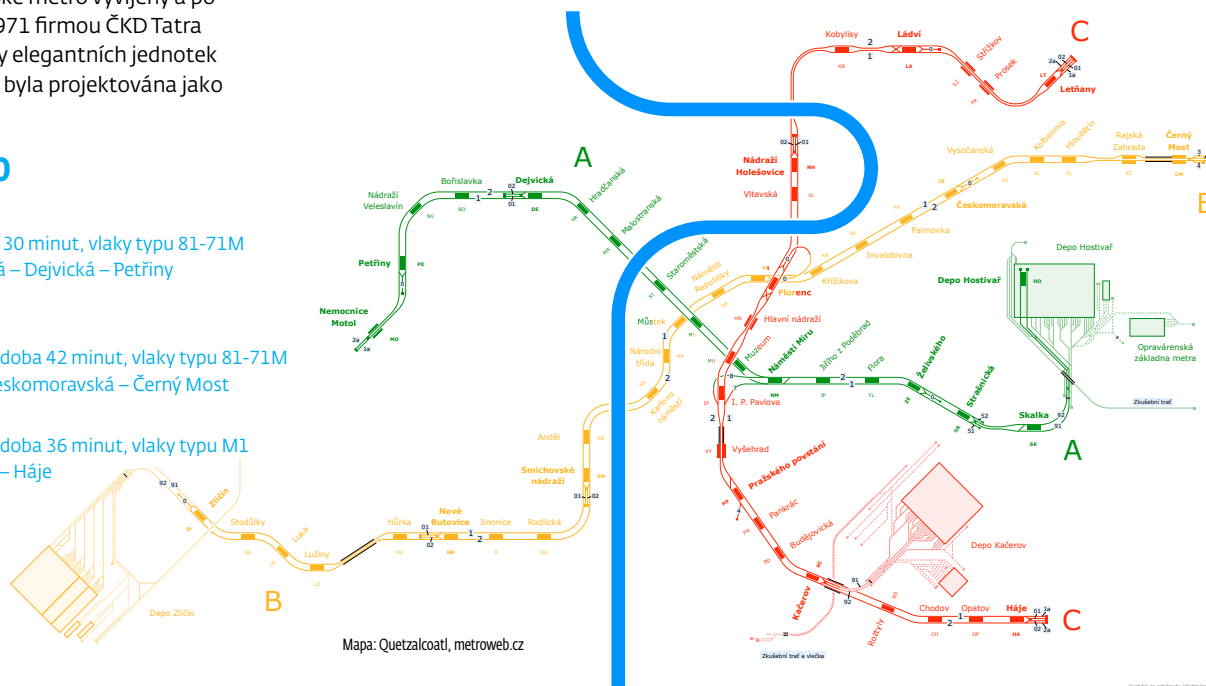

Foto: Jan Lufný

Pohled do kačerovského depa s původní soupravou Ečs (vpravo) a modernizovanou řadou 81-71

a dnes slouží pouze pro účely nostalgických jízd, podobně jako její následovnice z osmdesátých let, která nese typové označení 81-71.

Dozorčí a kontrolori

První léta provozu se do pražského metra vstupovalo platebními turnikety, které byly instalovány také podle sovětského vzoru. Jízdné stálo jednu kovovou korunu, po jejímž vhození turniket uvolnil zábranu, a bylo možné projít. Cestující, kteří měli předplatné jízdenky, procházeli naopak kolem stanoviště dozorčího stanice, který vizuálně kontroloval platnost „tramvajenek“. Obzvláště zajímavé situace nastávaly ve špičkách pracovních dnů, kdy při tradičních návalech dozorčí absolutně neměl šanci zkontrolovat platnost legitimací. Někteří jurodiví studentici si tak vzájemně půjčovali „tramvajenky“ a zkoušeli „bdělost a ostražitost“ kontrolního orgánu. Dozorčí byla vůbec nevděčná funkce, neboť se občas stalo, že někomu spadla do kolejiště třeba peněženka nebo jiný předmět, který musel umět staniční kontrolor obratně vylovit speciálním hákem na dlouhé tyči. Takový úkon byl vždy vítanou podívanou pro řadu cestujících.

Spojení městských částí

Metro jako celek bylo původně navrženo v jednotném architektonickém stylu, kde obklady stanic tvořily dekorativní kameny použité u podzemních drah v městech tehdejšího Sovětského svazu. Design interiérů první trasy linky C včetně originálního písma typu Metron, ze kterého jsou vyrobeny informační nápisy, vytvořil významný český typograf Jiří Rat-houský. V době, kdy byl zahájen provoz na lince C, se začalo s ražbou nové linky

A z Dejvic na Vinohrady. Stavba tohoto úseku byla mnohem náročnější. Vzhledem k tomu, že trasa překonávala značné výškové rozdíly, podcházela Vltavu a množství historických budov, bylo nutné razit tunely hluboko pod zemí. Roku 1977 byla zahájena stavba prvního úseku linky B podle projektů, na kterých se pracovalo již od roku 1970. V polovině srpna 1978 byl otevřen první úsek linky A z Náměstí Míru na Dejvickou a stanice Muzeum se stala prvním přestupním bodem metra. Na linku byly nasazené modernější sovětské soupravy řady 81-71, které přeci jen měly o něco vydařenější design. Na konci roku 1980 dostali cestující dárek v podobě prodloužení linky C na Jižní Město a také ze stanice Náměstí Míru na Želivského.

Názvy stanic často mátlý

Výstavba pražského metra měla ale také své lehké stinné stránky. Jednou z nich byla napří-

klad likvidace domu U Zlatého anděla, který nahradil vestibul jednoho ze symbolů československo-sovětského přátelství, stanice Moskevská. Šlo navíc o nesmyslný název stanice v tradiční lokalitě „U anděla“, který pletl i samotné Pražany, neboť název Moskevská nese jedna z významných ulic ve Vršovicích. Po sametové revoluci v roce 1990 byl stanici navrácen tradiční název Anděl. Podobný osud potkal i řadu dalších stanic. Dnešní stanice Florenc nesla název Sokolovská, Nové Butovice byly naopak Dukelskou a asi největší nesmysl představovala tehdejší stanice Fučíkova. Zvláště pak mimopražští nemohli ani náznakem tušit, že jde ve skutečnosti o zastávku přímo pod nádražím v Praze Holešovicích. Dnes je pojmenována jednoduše a adekvátně místu – Nádraží Holešovice.

Od povodní k nové trase D

Rozvoj metra pokračoval i po roce 1990, kdy se vlaky podzemní dráhy rozjely do okrajových částí jako například na Černý Most, do Zličína, resp. na Prosek a do Letňan. Nejnovější úsek byl otevřen v dubnu 2015, kdy vlaky metra začaly jezdit z Dejvické až k nemocnici v Motole. Jednu z nejhorších zkoušek zažilo pražské metro v srpnu 2002, kdy bylo katastrofální povodní zaplaveno osmnáct stanic, a byl tak na řadu měsíců paralyzován nejen provoz samotného metra, ale i život v hlavním městě. Provoz podzemky se zcela podařilo obnovit až v březnu 2003. Významné změny doznal i vozidlový park metra, který dnes na lince C tvoří moderní vlaky typu M1 vyrobené v letech 1998 až 2004 firmami ČKD Dopravní systémy a Siemens. Linky A a B jsou obsluhovány sice původními sovětskými soupravami, ale kompletně zmodernizovanými na typ 81-71M v plzeňské Škodě. A co čeká pražské metro v budoucnosti? Plánuje se například zcela nová

linka D z Pankráce do Písnice, kde mají být v provozu vlaky bez strojvedoucího, podobně jako v Norimberku nebo Paříži.

Vypadá to ještě na dlouhou cestu příprav, projektování a schvalování, snad ne ale tak dlouhou, jako uplynulo času od prvních plánů k výstavbě metropolitní podzemky. Co zůstává ale realitou všedního dne, je skutečnost, že pražské metro tvoří páteř městské hromadné dopravy. Jeho oblibenost mezi Pražany lze doložit i slovy herce Petra Nárožného, který o něm pro časopis DP Kontakt prohlásil: „Je čisté, funguje, vlaky jezdí přesně a nepáchnou.“ Co dodat... ■

Jak vzniklo metro?

Jak postupně velká města a aglomerace rostly, sílil i silniční provoz po ulicích. Ty se stávaly neprůjezdnými, a tak se hledala nová řešení, jak městskou dopravu zkapacitnit a urychlit. Jako ideální se jevílo využití kolejové dopravy a její zaústění pod zem, kde se tratě nekříží s pozemními komunikacemi a provoz vlaků může být plynulý. První podzemní dráha na světě, zvaná Metropolitan Railway, vznikla v Londýně. To se psal rok 1863. Jízda tímto vlakem ale asi nebyla moc příjemná, protože vozy byly vedeny parními lokomotivami, které vypouštěly hustý kouř, a cestující v otevřených vozech byli jen minimálně chráněni proti sazím a dýmu. Komfort jízdy se zlepšil až po roce 1890, kdy byl zaveden v podzemní dráze elektrický provoz. Primát na evropském kontinentu, nepočítáme-li ostrovní Velkou Británii, drží maďarské hlavní město Budapešť, kde se první vlaky podzemní dráhy rozjely v roce 1896 na 3,5 kilometru dlouhé trati spojující centrum města se zábavním parkem Vidámpark.

Speciální cyklovlaky
Sezona v sedle začíná

In Karta
Nové aplikace pro seniory
Můžete potkat ve vlaku
Václav Krása

ČDBike

Cestujte naším krajem NA KOLE I VLAKEM

Příroda se začíná pomalu zelenat a vábí turisty na výlety po kraji. Nebo jste se ještě neprobudili ze zimního spánku? Zkuste cyklovlaky! Svezou vás i vaše kolo na ta nejatraktivnější místa vyhledávaná cykloturisty. A děti nemusíte nechávat doma, cestou se totiž zabaví.

Cyklovlaky Českých drah zahajují další sezonu. O víkendech a svátcích jich vyjede hned několik, a to v různých koutech České republiky, vždy však v okolí zajímavých památek a v blízkosti cyklotras. Jednoduše nasednete i s kolem a vystoupíte tam, kde si budete chtít udělat výlet po okolí.

Cyklohráček pro rodiny s dětmi

Zážitkem sama o sobě je cesta Cyklohráčkem, spojem, který si užijí především děti, ale prostor v něm najdou i vaše kola. Na malé cestující čeká spousta zábavy. Ve voze plném her lze uspořádat turnaj v dámě nebo piškvorkách, půjčit si deskovou hru nebo knížku. Ti nejmenší si mohou postavit hrad z kostek nebo namalovat obrázek. Nechybí ani vybavení pro cyklisty, kteří si mohou dohustit kolo či zalepit duši. Kapacita vlaku je 76 míst k sezení a přibližně 20 jízdních kol. Cyklohráček je v provozu od 25. března do 29. října vždy o víkendech a svátcích na trati Praha hl. n. – Praha-Smíchov severní nástupiště – Hostivice – Středokluky – Podlešín – Slaný. Letos opět pojedje Cyklohráček sedmkrát až do Zlonic, kde najdete Železniční muzeum mapující historii nádraží, parních lokomotiv či dřevěných vagonů. Vlak vyjíždí z Prahy hl. n. v 9:07 a 13:07 a vrací se ze Slaného v 11:01 a v 16:57. Po trase vlaku je

celá řada míst, která lze navštívit. Například hora Říp, rotunda sv. Petra a Pavla v Budči, zřícenina gotického hradu Okoř, památník obce Lidice anebo cílová stanice vlaku, královské město Slaný.

Vlakem na Kokořínsko

Každou sobotu od 29. dubna do 2. září a také ve svátek 5. července se můžete vydat za krásami Kokořínska. Speciální vlak odjíždí z Prahy-Vršovic v 8:27 a zastavuje v Praze hl. n. (8:40), Praze-Vysočany (8:48), v Praze-Čakovicích, v Neratovicích a dále pokračuje přes Všetaty, Mělník, Lhotku u Mělníka až do Mšena (příjezd v 10:33). Kapacita vlaku je 128 míst k sezení a zhruba 15 jízdních kol. Po cestě lze vystoupit například ve Lhotce u Mělníka, kde vás určitě zaujme zdejší skalní obydlí nebo

Cyklopůjčovny ČD Bike

Pokud vás naše cyklovlaky zaujaly, ale nemáte vlastní dostatečně vybavené jízdní kolo, není nic jednoduššího než si ho zapůjčit v některé z cyklopůjčoven ČD Bike. Ty najdete po celé České republice v 96 železničních stanicích. Přeprava a úschova vypůjčených kol je na vybraných tratích zdarma. Přehled půjčoven a ceny půjčovného najdete na www.cd.cz/cdbike. Tématu se budeme podrobněji věnovat v příštím čísle ČD pro vás.

národní přírodní památka Holý vrch. Turistické značení po červené vás povede podél rybníka Lhotka a říčky Pšovka až k nejznámějšímu rybníku Harasov, nad kterým se tyčí pískovcové skály. Odtud je to už kousek na hrad Kokořín, který je dominantou kraje. Za zmínku stojí rovněž skalní útvar Pokličky, ke kterému se dostaneme nejlépe po modré z cílové stanice

Akce Bílý kámen

V Olomouckém kraji se můžete 1. května svést i s kolem do blízkosti jinak uzavřeného vojenského prostoru Libavá v podhůří Oderských vrchů. Ve vlaku přepravíme až 108 jízdních kol! Z Olomouce hl. n. vyjíždíme v 8:30.

Mšeno. Těm, kteří vystoupí ve Mšeně a rádi by viděli krajinu z nadhledu, doporučíme výšlap na Vrátskou horu, kde je jedna z nejkrásnějších rozhleden v Čechách.

Výletní vlak Český ráj

Nově zavedený zvláštní vlak vhodný pro pěší i cykloturisty vás zaveze do atraktivních oblastí Prachovských skal. I v této soupravě najdete vůz pro přepravu jízdních kol. Poprvé vlak vyjede 3. června, další potom o sobotách 1. července, 5. srpna, 2. a 9. září a ve svátek 5. července s odjezdem v 8:27 z Prahy-Vršovic přes Prahu hl. n., Prahu-Libeň, Český Brod, Nymburk město a dále ve směru na Jičín, Libuň až do Turnova. Zpět se vlak vrací v odpoledních hodinách, z Turnova odjíždí v 16:41.

Expres Pálava-Podyjí

Jižní Morava je doslova protkána atraktivními cyklostezkami. Stačí si vybrat, nasednout do zvláštního vlaku a vystoupit ve stanici, která bude nejvhodnější k napojení na trasu výletu. V dosahu je oblast Mikulovska, Znojemska i nedaleké Rakousko. Expres Pálava-Podyjí lze využít o víkendech a vybraných svátcích v době od 14. dubna do 1. října. Z důvodu plánované výluky však tento spoj bude v průběhu léta měnit svou trasu. Sezónu zahájí na trase Brno-Královo Pole – Mikulov na Moravě a zpět přes Brno hl. n. a Hrušovany nad Jevišovkou. Od 3. do 25. června bude svou jízdu začínat až z Brna hlavního nádraží a od 1. července do 10. září bude jezdit v úseku Brno hl. n. – Šatov přes Břeclav. Po ukončení výluky bude vlak od 16. září opět vyjíždět z Brna-Králova Pole.

Za zážitky údolím Ohře

Naše česká země je sice malá, ale přírodních krás a památek tu najdete nespočet. A tak se i v dalších krajích a oblastech můžete těšit během jara a léta na cyklovlaky. Například na trati Karlovy Vary – Cheb bude od 1. července až do 3. září v provozu o sobotách a nedělích zvláštní spoj Cyklo Ohře, který zastavuje ve stanicích kolem oblíbené cyklostezky Ohře. Další atraktivní zážitky v podobě speciálně vypravených vlaků pro vás teprve připravujeme, proto sledujte aktuální příspěvky na internetových stránkách www.cd.cz/zazitky, kategorii Cykloturistika, kde najdete jejich přehled a podrobné informace včetně jízdních řádů. ■

Podrobné informace o specifickém způsobu odbavení cestujících a tarifní podmínky najdete na vývěskách ve vozidlech a ve stanicích a také na www.cd.cz/cdbike.

Fenomén jménem ELEKTROKOLO

Cyklistická sezona je tu, a není od věci se podívat na poslední trendy. Jedním z nich jsou bezesporu elektrokola. Ještě nedávno mylně považovaná jen za kola pro seniory či lenochy, dnes tato kola vylepšená o neúnavný elektromotor brázdí čím dál častěji naše silnice, cyklostezky i lesní pěšinky.

Bez práce nejsou koláče a toto pořekadlo ctí elektrokolo do puntíku. Pomůže vám při šlapání, ale samo za vás šlapat nebude. I když je vybaveno baterií a výkonným motorem, potřebuje vaši vlastní energii v podobě pravidelného šlapání, za které vás odmění a jízdu výrazně ulehčí. Elektrokolo tedy rozhodně není moped, jak by se někdo mohl mylně domnívat. Je to právoplatné jízdní kolo vybavené tak, že s asistencí elektromotoru dokáže jet rychlostí až 25 km/h. Dokonce je vybaveno tzv. asistentem při chůzi, což oceníte hlavně při tlačení do kopce. „Pro jízdu na elektrokole platí také stejná pravidla jako pro jízdní kola. Nemusíte tedy obstarávat registrační značku, technický průkaz, pravidelně navštěvovat STK ani platit povinné ručení. Nepotřebujete řidičský průkaz, elektrokolo tak můžete pořídit i svým dětem a vyrazit společně i na delší výlety,“ doplňuje odborník Miroslav Menšík ze specializovaného obchodu na elektrokola GIVE.cz.

Nadchne zkušeného cyklistu i nováčka

Jako děti jsme se na kole proháněli všichni, s věkem však naše kondice i chuť upadá, kolo zůstává opřené o zeď a fyzika i figura zahálí. Elektrokolo je ideálním řešením, jak se opět vyhoupnout do sedla a začít budovat své cyklistické já. Při každém šlápnutí do pedálů vás odmění energií, která vám ulehčí šlapání, a vy tak bez zadýchání a potu zvládnete náročné stoupání do kopce stejně jako cestu do práce. Pokud je vám notoricky známý pocit, že při cyklovýletech raději zůstáváte doma, protože nestačíte ostatním, kteří na vás s věčnými vtíp-

Elektrokola Apache jsou oblíbenou volbou mnoha českých cyklistů.

APACHE
BICYCLES

Foto: GIVE.cz

ky čekají, elektrokolo vám s tím hravě pomůže. Jeho velkou výhodou je totiž to, že dokáže smazat výkonnostní rozdíly mezi trénovaným a méně zdatným cyklistou. A osloví i seniory. Ti si na něm mohou dojet na nákup, k lékaři i za přáteli či vnučaty. Ale ani zkušený cyklista, pro kterého je těžký terén či dlouhé vzdálenosti denním chlebem, nedá elektrokolu košem. S ním si může troufnout mnohem dál i výš a klidně ze svého sedla obdivovat krásu Alp.

Přes 100 kilometrů na jedno nabití

Baterie elektrokola je alfou a omegou toho, jak daleko dojedete a jak moc pocítíte podporu elektromotoru při stoupání. Moderní Li-Ion baterie nabízí nejen větší dojezd, ale také nižší hmotnost a větší počet nabíjecích cyklů. Plně

nabití je otázkou několika mála hodin, životnost se pak udává v počtu nabíjecích cyklů – moderní baterie mají až 1 000 nabíjecích cyklů. Když si představíte, že na jedno nabití ujedete klidně 100 a více kilometrů, baterie vám tak bude dobře sloužit po mnoho let. „Dojezd je důležitý údaj již při výběru elektrokola, realita je však ovlivněna hlavně výběrem baterie, ale i stylem jízdy, terénem a nemalý vliv má i váha jezdce. I řídicí elektronika, která dokáže úsporně hospodařit s dávkováním energie, hraje velkou roli, stejně tak typ elektromotoru. Vždy je tedy dobré informovat se u specializovaného prodejce na dojezdovou vzdálenost konkrétního typu kola,“ radí Štěpán Pleskač, zástupce oblíbené tuzemské značky elektrokol Apache. ■

InKarta Nové aplikace PRO DŮCHODCE A SENIORY

Přestože sleva na dopravu pro důchodce už není státem garantována, ČD na dříve narozené stále myslí a připravily pro ně zajímavé slevové nabídky. Pomůžete svým rodičům a prarodičům vybrat? Stačí vědět, jak často cestují vlakem, a rozhodnout se pro jednu z následujících nabídek.

IN Důchodce

Základní nabídka pro ty, kteří necestují zcela pravidelně, od prosince loňského roku nově vystavována jako aplikace na naší zákaznické In Kartě. Do 30. června 2017 je ale vyhlášeno přechodné období, v rámci kterého lze nárok na tuto slevu prokázat i dříve vystavovaným papírovým průkazem a u cestujících starších 70 let předložením občanského průkazu nebo cestovního pasu. Výše slevy, tedy 25 % z obvyklého a zpátečního jízdného ve 2. vozové třídě, se nemění, naopak držitel In Karty s touto aplikací nově získává všechny slevy a výhody vážící se k In Kartě, jako je třeba sleva na lanovku ČD, zlevněné ceny akčních a včasných jízdenek, bonusový program nebo sleva Rail plus na mezinárodní jízdenky. Cena za tuto aplikaci je pro důchodce do 70 let 100 Kč

na rok nebo 250 Kč na 3 roky a u důchodce nad 70 let 100 Kč na 6 let.

IN 50 pro důchodce

Sleva pro ty, kteří jezdí vlakem středně často, nebo spíše častěji. S touto slevou na In Kartě získá držitel slevu 50 % z obvyklého a zpátečního jízdného a také z traťových jízdenek (pokud třeba dojíždí ještě do zaměstnání nebo po stejné trase pravidelně každý den) ve 2. i 1. vozové třídě. Jako držitel In Karty také získává všechny výhody a slevy se k ní vážící. Cena za tuto slevu je bez ohledu na věk žadatele (důchodce) 550 Kč na rok nebo 1 490 Kč na 3 roky.

IN Senior

Nabídka pro seniory starší 70 let, kteří chtějí aktivně a často využívat služeb ČD. Její držitel může bez zakupování jízdenek zcela volně

cestovat ve 2. vozové třídě všech osobních a spěšných vlaků ČD po celé republice. V 1. vozové třídě osobních a spěšných vlaků, v autobusu Airport Express nebo v 1. a 2. vozové třídě při jízdě rychlíkem, rychlíkem vyšší kvality, vlaky Expres, InterCity, EuroCity, EuroNight, railjet nebo SuperCity si držitel zakupuje jízdenky se slevou 50 % jako u nabídky IN 50 pro důchodce. A protože je držitelem In Karty, má také přístup ke všem výhodám a slevám, které se k ní váží. Cena za IN Senior je 1 490 Kč na rok (tedy 124 Kč/měsíc) nebo 3 990 Kč na tři roky (tedy 110 Kč/měsíc). ■

Podrobné informace o In Kartě, jejich výhodách a slevách najdete na www.cd.cz/inkarta.

Inzerce

SHOWROOM NA ELEKTROKOLA VYBERTE SI Z ŠIROKÉ NABÍDKY NA WWW.GIVE.CZ

SHOWROOM - ADRESA:

**GIVE.cz, K Žižkovu 640/9
Praha 9 - Vysočany
Otevřeno: Po - Pá 10 - 18
So 10 - 14**

SPECIALISTA NA ELEKTROKOLA

MŮŽETE POTKAT VE VLAKU

PRACOVAT ZA JÍZDY NEUMÍM

Ke služebním cestám využívá předseda Národní rady osob se zdravotním postižením ČR Václav Krása nejen svůj speciálně upravený automobil, ale i vlaky. Ve velké oblibě má railjet a Pendolino, a může si tak cestu užít v pohodlí. Není proto divu, že při brázdění tuzemské železniční sítě místo práce raději relaxuje.

Text: Josef Holek, foto: archiv redakce a V. Krása

Co obnáší dělat předsedu tak velké organizace?

To není zaměstnání na osm hodin, ale na celý den, a práce je to velmi odpovědná. Často hovořím se spolupracovníky nebo partnery i o víkendu. Problémy řešíme i s jednotlivými občany v našich poradnách. Ty máme mimo Prahu také v sedmi dalších krajích a slouží nám i k tomu, abychom dobře znali problémy lidí se zdravotním postižením, které pak zobecňujeme a snažíme se o jejich nápravu. To znamená, že připravíme nějakou legislativní změnu nebo se na jednotlivých ministerstvech snažíme změnit jejich postup.

Kdo se může stát členem NRZP ČR?

Naším členem se může stát každá organizace, která sdružuje více než padesát procent osob se zdravotním postižením nebo v níž je více než padesát procent lidí, kteří zastupují konkrétní zdravotně postižené jedince – těmi jsou třeba rodiče nebo opatrovníci. Všichni pak od nás dostávají informace, mohou se ozvat se svými připomínkami k legislativě, chodit na konference, které pravidelně pořádáme. Mimo to ještě pracujeme na evropských projektech, kdy se snažíme začlenit zdravotně postižené do pracovního procesu, pořádáme vzdělávací kurzy jak pro osoby se zdravotním postižením, tak pro veřejnou správu. V současné době realizujeme šest takových projektů.

Václav Krása hovoří s Michalem Štěpánem, členem představenstva ČD zodpovědným za osobní dopravu, během prezentace úprav vozu řady Bbdgme na jaře 2015.

Využíváte při svých cestách i vlaky?

Vlakem nejčastěji cestuji

do Ostravy, Olomouce nebo do míst, kam je cesta autem přeci jen složitější. Dálnice D1 neustále stojí, a když mám v Ostravě nějaké jednání v přesně stanovený čas, musím mít jistotu, že tam dorazím bez problémů. Pak je jasnou volbou Pendolino. Výborný je i railjet, protože je v něm hodně místa, plošina je snadno ovladatelná a musím říct, že cestování touto jednotkou se mi moc líbí.

Ve vlaku pracujete, nebo relaxujete?

Nepracuji. Ani to za jízdy neumím. Raději se kochám krajinou, vždy je na co se dívat a vůbec, z vlaku je to pěkné podívání.

České dráhy disponují sofistikovaným rezervačním systémem pro cestující se zdravotním postižením. Jak jste se službou vy a vaši známí, kolegové či partneři spokojeni?

Mám více kladných ohlasů. Samozřejmě ne každý je vždy spokojen úplně se vším, ale v zásadě si myslím, že lidé vlaky Českých drah využívají často a rádi a rezervační systém pracuje opravdu kvalitně.

Na co všechno musí osoba se zdravotním postižením myslet, než se kamkoli vypraví vlakem?

Obtížná otázka. Musí mít jízdenku, což už se dá dnes vyřídit elektronickou cestou,

a odpadá tak náročnější příjezd k pokladně. Ne všude k nim je bezbariérový přístup. Dále musí myslet na to, že bude mít složitější nástup do vlaku a že musí vážit delší trasu. Mimo to musí vědět, kterým konkrétním spojem pojede, aby bylo možné k nástupu připravit plošinu. Většina lidí se bojí jít ve vlaku na toaletu, byť jsou vozy vybaveny bezbariérovými toaletami, protože to je, vzhledem ke kvalitě kolejí, problematické. Nic pořádně neodfiltruje skoky nebo ucuknutí, takže před cestou málo jedí a pije. Zkrátka chtějí delší jízdu vydržet bez komplikací.

Musíte si cestu po nádraží i předem „najat“?

Určitě. Nedávno jsem cestoval z pražského hlavního nádraží, a jelikož se tam rekonstruuje střecha a některá nástupiště byla uzavřená, musel jsem hledat náhradní trasu. Vlak jsem málem nestihl. Musí se počítat s delší časovou rezervou i proto, aby jedinec nastupoval jako první. Nemělo by se stávat, aby zdržoval odjezd například kvůli nakládce vozíku.

MÁM-LI BÝT NĚKDE VČAS A BEZ PROBLÉMŮ, JE PENDOLINO JASNOU VOLBOU.

Co si myslíte o otevírání železničního trhu v souvislosti s problematikou, kterou se zabýváte?

Tady musíme skutečně hovořit o všech osobách se zdravotním postižením, neboť každá jejich skupina má jiné potřeby. Něco jiného potřebují lidé používající vozík, lidé s mentálním postižením, nevidomí nebo neslyšící. Je jasné, že trh železniční dopravy bude liberalizován. Jde o to, aby si stát řekl, do jaké míry. Mám zkušenosti ze stře-doevropského prostoru, které říkají, že každý stát si svého národního dopravce hlídá a konkurenční dopravci vytvářejí jen zdravou konkurenci. Ovšem nemělo by to být tak, že by měl být oslaben domácí dopravce. Třeba na menších tratích by se mohly soutěže státu vymstít, protože se může dostat do situace, kdy soukromník přestane v oboru podnikat, a bude ze dne na den s dopravní obslužností konec. Navíc si neumím představit, že by se tam soukromí dopravci uživil. ■

Václav Krása (65)

Předseda Národní rady osob se zdravotním postižením ČR pochází z Benešova, nyní však žije se svou ženou a dvěma potomky v Praze. Vystudoval střední ekonomickou školu v Berouně, později obor veřejná správa na pražské Metropolitan univerzitě, kde získal i magisterský titul. Mezi lety 1992 a 2002 byl poslancem. Václav Krása je nejraději se svou rodinou. Jeho velkým koníčkem je pěstování citrusů. Kdyby měl více času, rád by se věnoval astronomii.

Vlak+

Vydejte se na divadelní festival DO BRNA SE SLEVOU

V polovině května ožije Brno kulturní událostí, která hýbe celým regionem. Na 5 dní se do moravské metropole sjedou divadelní soubory z různých koutů světa, aby na prknech desítky divadel předvedly to nejlepší ze své tvorby. Pokud se rozhodnete vyrazit na 8. ročník mezinárodního festivalu Divadelní svět Brno vlakem Českých drah, získáte jízdenku za polovinu.

DSB

Diváci se od 12. do 17. května mohou těšit na špičkovou činohru, velkolepý balet i na představení pro rodiny s dětmi. Každoročně přiváží festival Divadelní svět Brno to nejlepší, co se urodilo na tuzemských i zahraničních scénách. Jeho organizátoři myslí také na nejmenší diváky. Jedním z lákadel může být pozoruhodná inscenace Naivního divadla Liberec s názvem Čechy leží u moře, která mimo jiné získala Cenu ERIK, udělovanou nejinspirativnější české loutkové inscenaci sezony, i Cenu Divadelních novin v kategorii Loutkové a výtvarné divadlo.

Novinkou letošního ročníku je exkluzivní projekt Divadelního světa Brno s kulturním brněnským Barem, který neexistuje. Tamní barmani vytvořili s dramaturgy jednotlivých divadel speciální „drinkové menu“, které divákům umožní divadlo doslova ochutnat. Až do léta bude možné dát si drinky inspirované např. tragickým Oidipem, hravým Louskáčkem či vášnivou Carmen.

Díky spolupráci s Českými drahami v rámci akce Vlak + Divadelní svět Brno mohou mimobrněňští diváci cestovat na festival levněji! Při nákupu zpáteční jízdenky do Brna získají po předložení platné festivalové vstupenky 50% slevu. Jízdenku VLAK+ Divadelní svět Brno lze zakoupit v kterékoli pokladně Českých drah nebo u průvodčího ve vlaku. Sleva se vztahuje na zpáteční jízdenku s datem nástupu jízdy od 9. do 18. května 2017.

Kompletní program festivalu naleznete na www.divadelnisvet.cz, kde je rovněž možné zakoupit vstupenky. ■

Soutěž o vstupenky

?

Ve kterém roce vznikl festival Divadelní svět Brno?
a) 2010 b) 2015 c) 2017

Výherce získá 2 vstupenky na představení *Horses in the Sky* světového tanečního souboru Kibbutz Contemporary Dance Company. Představení se uskuteční 16. května od 18 hodin v Janáčkově divadle v Brně.

Soutěžit můžete na webu www.cdprovas.cz až do 13. dubna 2017.

ČESKO-NĚMECKÉ KULTURNÍ JARO 2017

Na oslavu dvacetiletého výročí podepsání Česko-německé deklarace se zrodil přeshraniční projekt, který od března do července pořádá na obou stranách hranice širokou paletu kulturních, společenských a sportovních akcí.

V České republice není příliš zvykem, aby se široká veřejnost zapojovala do plánování toho, jak má vypadat veřejný prostor. V Německu je tomu přece jen trochu jinak, a proto chce i Česko-německé kulturní jaro společně s obyvateli českých měst, s jejich vedením a s česko-německým týmem architektů oživit některé lokality, jejichž potenciál by mohl být využit přece jen o trochu lépe. A tak se můžete těšit třeba na architektonické intervence, které ožijí ostravské náměstí Dr. Edvarda Beneše nebo prázdné obchody v centru Olomouce, v Ústí nad Labem budou prostory mezi panelovými domy přestavěny na dětské hřiště a z jedné liberecké proluky v městském centru se stane letní kino.

Rixbox není o boxu

Českou republikou se během kulturního jara prožene Rixbox. Ne, nejde o boxerský turnaj, ale o mobilní gastro vůz z Berlína, který k nám přiveze prvotřídní kávu a gastronomické speciality současné německé metropole. Rixbox se nechal inspirovat mezinárodní kuchyní z berlínské části Rixdorf, ve které se po bitvě na Bílé hoře usadili protestanští uprchlíci z Čech. Dnes je Rixdorf multikulturním prostředím, kde žijí jak Němci, tak třeba i lidé z Íránu, Libanonu či Palestiny. Ti tvoří jeho ráz – společně s původními Berliňany, ke kterým patří i potomci někdejších českých uprchlíků. Pestrá směsice obyvatelstva vytvořila i specifickou rixdorfskou kuchyni, kterou můžete ochutnat právě v mobilním Rixboxu.

Gerhard Richter

ČD Německo 10x

Cestujete častěji mezi českými a německými městy? Pak je pro vás ideální využít jízdenku ČD Německo 10x, která existuje ve dvou variantách, a to ČD – Drážďany 10x a ČD – Berlín 10x. Nabídka je výhodná pro často dojíždějící cestující do těchto měst a platí na vlaky EuroCity. Navíc máte možnost libovolného rozložení jízdenek do obou směrů cesty (například je možné jet 7x do Drážďan/Berlína a jen 3x v opačném směru či naopak), za cenu od 99 eur.

Deutsch-Tschechischer Kulturfrühling 2017
Česko-německé kulturní jaro 2017
DE_TSCH
17

Němečtí malíři v Praze

Nemusíte ale jen čekat, až Česko-německé kulturní jaro přijede za vámi. Nasedněte do vlaku a nechte se zavést na výstavu Gerharda Richtera v Národní galerii v Praze, kterou doprovodí výstava Eberharda Havekosta v Galerii Rudolfinum a umělecká intervence v Goethe-Institutu v Praze. A pokud by vás zajímal program na německé straně hranice, do Drážďan či Berlína to není daleko. Vlaky Českých drah se tam dostanete pohodlně a za výhodnou cenu. Například při využití nabídky Včasná jízdenka Evropa platí pravidlo, že čím dříve jízdenku zakoupíte, tím levněji pojedete. Nabídku je možno využít při cestě z Brna nebo Prahy, odkud jezdí vlaky kategorie EuroCity 6x denně. Jízdenky jsou k dispozici na www.cd.cz/eshop. ■

Přehled všech akcí Kulturního jara najdete na webových stránkách www.de-tscheu.

Soutěž k dubnu – měsíci bezpečnosti

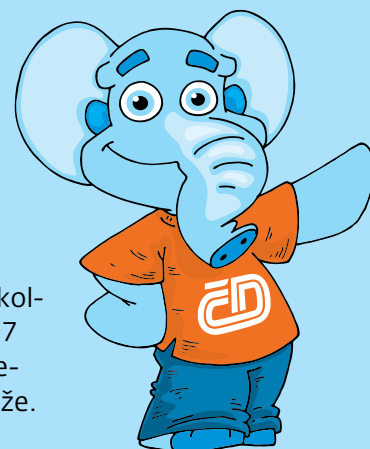
V dubnu, měsíci bezpečnosti, České dráhy již tradičně vyhlašují soutěž o nejlépe ztvárněné Desatero bezpečnosti na železnici. Letos tomu nebude jinak a my se moc těšíme na vaše práce v rámci již 7. ročníku soutěže.

Soutěž je určena pro třídy mateřských škol, třídy prvního stupně základních škol a školní družiny. Společné dětské práce výtvarné nebo literární zasílejte do 30. června 2017 na níže uvedenou adresu. Autorské kolektivy tří nejzdařilejších prací odměníme výletem do Prahy vlakem a návštěvou Království železnic, které je partnerem této soutěže.

Vaše díla zasílejte do 30. června 2017 na adresu:
České dráhy, a.s. – Generální ředitelství
Odbor obchodu osobní dopravy
nábřeží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

Heslo na obálce:
Bezpečná železnice

Elen Mátéová,
manažerka Junior programu

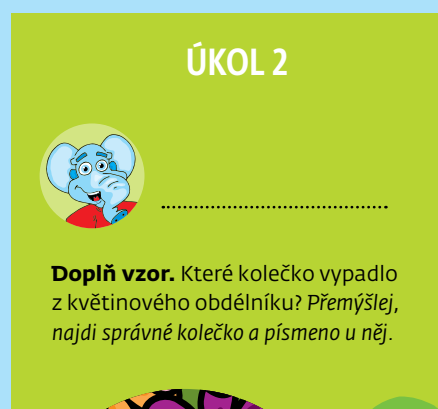
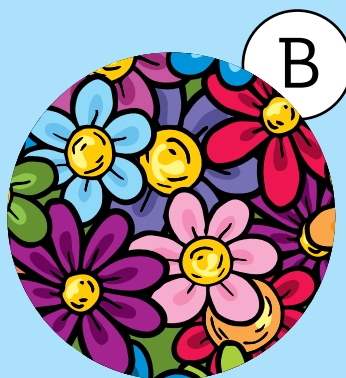
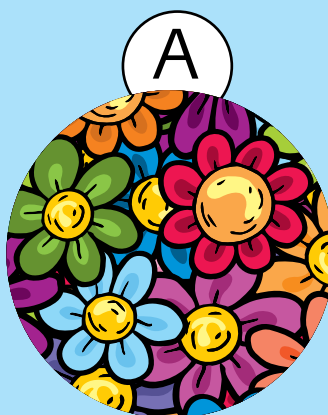
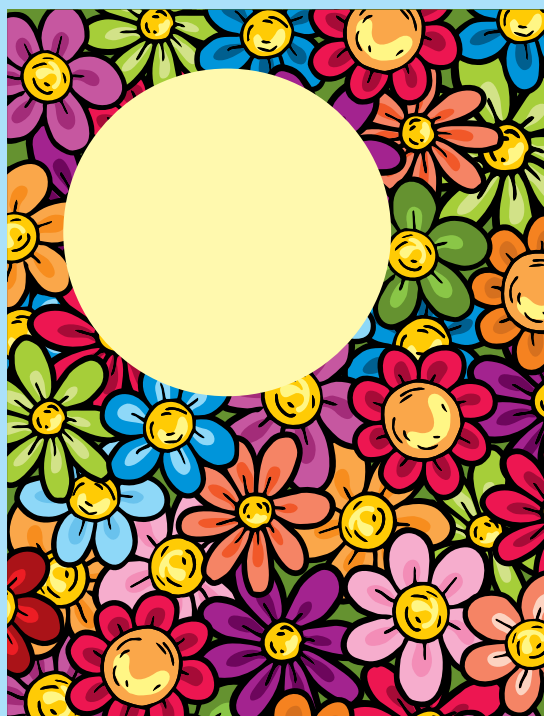
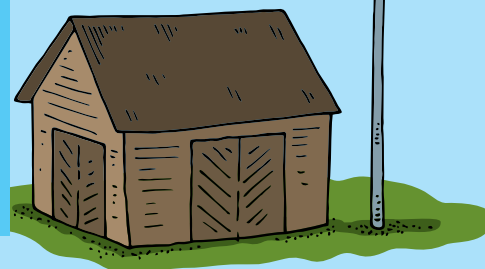

-dola, -pa, -lička, -žár

ÚKOL 1

Najdi číslo. Které číslo musíš doplnit, aby vznikla celá slova? Pomůže ti obrázek, kde jsou některá slova nakreslena.

ÚKOL 2

Doplň vzor. Které kolečko vypadlo z květinového obdélníku? Přemýšlej, najdi správné kolečko a písmeno u něj.

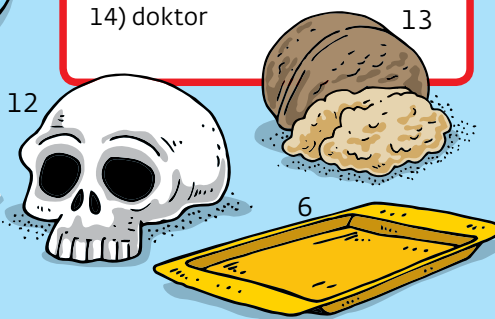
Úkol 3

Doplňovačka. V tajence najdeš jedno ze železničních povolání.

- 1) nůž nářečně
- 2) část básně
- 3) druh jedlé houby
- 4) patřící šedému tlustokožci
- 5) kaprovitá ryba
- 6) malý podnos
- 7) den v týdnu
- 8) sportovní soutěž
- 9) kus chleba
- 10) opak stání
- 11) maminka mého manžela nebo manželky
- 12) část kostry
- 13) plody s pevnou skořápkou
- 14) doktor

1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					

BEZPEČNOSTNÍ

ŠKOLIČKA

Příběh Ctirada

Ctiradovi, 25letému mladíkovi, se vymstila hra v areálu nákladového nádraží. Při skákání po železničních vagoncích ho zasáhl elektrický proud. Ctirad skončil s těžkými popáleninami v nemocnici.

Za uši a do notýsků

Ctirade, co sis to vymyslel za hloupou a nebezpečnou zábavu? Teď ti jizvy na těle pokaždé připomenou, že ani ve 25 letech jsi neměl rozum. Už jistě víš, že při lezení na vagony a jejich přeskakování může dojít k zásahu - l - - tr - - k - m proudem s následným vážným poraněním. Může dojít i k usmrcení člověka. Je mi tě líto, Ctirade. Tak se brzy uzdrav.

ÚKOL 4

Doplň písmena. Doplň chybějící písmena do slova z textu „Za uši a do notýsků“.

- L - - T R - - K - M

SOUTĚŽ PRO CHYTRÉ HLAVY

1 Jak se jmenuje kampaň zaměřená na prevenci rakoviny prsou a varlat, jejíž spoluautorkou je Kateřina Vacková?

- A Ľadratestes
- B Prsakoule
- C Kozykoule

2 V jakém netradičním prostředí se můžete ubytovat přímo v areálu pivovaru Kocour?

- A v lůžkovém voze
- B v dopravním letadle
- C v zemědělském valníku

3 Který dopravní prostředek využijete, když se budete chtít nejrychleji dostat ze zastávky Schöna k Pravčické bráně?

- A vlak
- B auto
- C říční přívoz

4 Jaké označení nesly vozy, které byly vyvíjeny pro pražské metro v ČKD Tatra?

- A R1
- B R1974
- C Ečs

5 Kde najdete železniční muzeum, kam letos sedmkrát zavítá výletní vlak Cyklohráček?

- A ve Slaném
- B ve Zlonicích
- C v Lužné u Rakovníka

6 Který článek v tomto čísle vás nejvíce zaujal? *

* Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

Soutěžit můžete na www.cdprovas.cz, kde vyplníte příslušný formulář, nebo své odpovědi zasíláte poštou do 13. dubna 2017. Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu.

Adresa:

Redakce ČD pro vás
České dráhy, a.s.
nábř. L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1
Na obálku napište PRO CHYTRÉ HLAVY.

Tři správné odpovědi odměníme Kilometrickou bankou ČD – poukazem na volné cestování vlaky ČD v hodnotě 2 200 Kč – a další tři z vás obdrží poukázky do obchodní sítě PONT v celkové hodnotě 1 000 Kč.

Výherci z minulého čísla:

KMB: Martina Stará, Marcela Němečková, Jitka Devátá
PONT: Monika Hořovská, Anežka Jakubcová, František Vozák

Správné odpovědi z minulého čísla:

1 – 13. století, 2 – Edward VII., 3 – Cheb
4 – 556.0, 5 – Curych

Kompletní pravidla soutěže najdete na www.cdprovas.cz.

Hrajte o tři Kilometrické banky ČD za 2 200 Kč a o tři poukázky v hodnotě 1 000 Kč do obchodní sítě PONT.

Slovácký **EXPRES**

Praha – Uherské Hradiště od 229 Kč
Praha – Luhačovice od 249 Kč

Rychleji a s větším komfortem

Žij, cestuj. Užívej!

Člověk musí cestovat, aby se rád vracel domů.

PRAHA - VÍDEŇ
od 386 Kč

Vídeň, Bratislava, Berlín, Budapešť...!

Komfortní vlaky do evropských metropolí vyjíždí denně ze všech velkých měst v ČR. Jízdenky nakupujte nejvýhodněji on-line na našem e-shopu.